

**BİR KAMU YÖNETİMİ PROBLEMİ OLAN ÇOCUK İSTİSMARINA (KÖTÜ MUAMELESİNE)
AMERİK BİRLEŞİK DEVLETLERİ BAĞLAMINDA GENEL BİR BAKIŞ**
**A GENERAL OVERVIEW OF CHILDREN'S EXPLOITATION (BAD TREATMENT) AS A PUBLIC
ADMINISTRATION PROBLEM, IN THE CONTEXT OF THE UNITED STATES OF AMERICA**

Polat TUNÇER*

Öz

Çocuk istismarı bütün dünya ülkelerinin en temel sorunlarından birisidir. ABD’de aynı sorunla planlı bir mücadelesini sürdürmektedir. Ancak yine de bu sorunu sıfırlamak mümkün olmamıştır. Zira, problemi doğuran pek çok faktör söz konusudur. Diğer yandan bu problemin maliyeti oldukça yüksektir. Bu da ABD kamu yönetiminin sorunu öncelikle ele almasını ve çözmek için gerekli mekanizmaları kurmasını gerektirmiştir. 2012 yılında yapılan bir araştırmada, çocuk istismar ve ihmalinin (kötü davranış) ABD’ne yıllık 80 milyar doların üzerinde maliyeti olduğunu ortaya koymuştur. ABD’de çocuk istismarını önleme çalışmaları son 30 yılda katlanarak artmıştır. ABD, Ulusal Çocuk İstismar ve İhmal Bilgi Sistemi (NCANDS: National Child Abuse and Neglect Data System) çocuk istismarı ve ihmeline ilişkin yıllık verileri toplayan ve analiz eden, federal olarak desteklenen bir kurumdur. Bu sistem sorunun üstesinden gelinmesi için sağlam bilgiler sunmaktadır. Buna göre; istismar faillerinin yaklaşık %83’ü 18-44 yaş aralığındadır. Kadın ve erkek faillerin oranı ise bir birine oldukça yakındır. Kadın failler yaklaşık %54, erkek failler ise yaklaşık %45’dir. Bu faillerin yaklaşık yarısı (%49) beyazdır. 2012 verilerine göre; mağdur erkek çocuklarının oranı, %48.7; mağdur kız çocuklarının oranı; %50.9; cinsiyeti bilinmeyenlerin oranı ise; %1’den azdır. Makalemizde genellikle NCANDS verileri kullanılmış ve çocuk kötü davranışı genel boyutlarıyla incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kamu Yönetimi, Çocuk, İhmal ve İstismar, Kötü Muamele.

Abstract

Child abuse is one of the most fundamental problems of all world countries. It is continuing a planned struggle with the same problem in USA. However, it is still not possible to reset this problem. Because many factors are causing the problem. On the other hand, the cost of this problem is quite high. This necessitated that the US public administration should address the issue first and establish the necessary mechanisms to resolve it. In a study conducted in 2012, child abuse and neglect (bad behavior) cost the US more than \$ 80 billion annually. Studies to prevent child abuse in the United States have increased exponentially in the last 30 years. The US National Child Abuse and Neglect Data System (NCANDS) is a federally supported institution that collects and analyzes annual data on child abuse and neglect. This system provides solid information to help you overcome the problem. According to this; Approximately 83% of the abusers are between 18 and 44 years of age. The ratio of male and female infants is close to one. Approximately 54% of women are female and 45% are male. About half of these are 49%). According to 2012 data; the proportion of the victim male children, 48.7%; the proportion of victim girl children; 50.9%; the proportion of those whose gender is unknown; it is less than 1%. In our study, NCANDS data were generally used and child maltreatment was examined in general dimensions.

Keyword: Public Administration, Children, Neglect and Abuse, Bad Treatment.

Giriş

Çocuklara yönelik ihmal ve istismar (kötü muamele) dünyada olduğu kadar ABD’de hayli yaygın bir şiddet türüdür. 2006 yılında ABD’de (ülke çapında) 6 milyon çocuk için (yaklaşık 3.3 milyon aileyi temsil eden) CPS ajanslarına rapor verilmiş, araştırmaya veya değerlendirmeye yönelik olarak yaklaşık %60’ı taranmış ve bu vakaların yaklaşık yüzde 30’unun (ilk olarak rapor edilen ailelerin yaklaşık yüzde 20’si) nihayetinde istismar veya ihmale uğradığı doğrulanmıştır (Waldfoegel, 2009, 196).

İstismar kavramı, genellikle fiziksel, duygusal ya da ruhsal ve cinsel istismar olarak kategorize edilir. İhmal, çocuklara karşı gösterilen şiddet türlerinden birisi olmakla birlikte istismar kavramından ayrılır. Ancak literatürde genellikle istismar ve ihmal davranışları birlikte araştırılır. Zira, genellikle ebeveynler tarafından gerçekleştirilen bu şiddet türü de oldukça yaygındır. Son zamanlarda dünyada gelişen insan hakları kavramı çerçevesinde çocuk hakları ile ilgili hukukî normlarda geliştirilmiş ve bilhassa çocuk istismar ve ihmal konusu kamu yönetiminin en temel sorunları arasında yer almaya başlamıştır.

Kamu yönetimi, gerek uluslararası sözleşmelerde gerekse ulusal yasalarda yer alan çocuk haklarını korumak ve çocukların bu haklarını kullanabilmeleri için gerekli imkânı hazırlamakla yükümlüdür. Kamu yönetimi bilhassa gerek fiziksel gerek ruhsal bakımdan tam bir olgunluğa erişememiş ve bu nedenle de kendisini korumaktan aciz bulunan çocukların istismarını önlemek için gerekli tedbirleri almakla

*Dr. Öğr. Üyesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi.

yükümlüdür. Bu tedbirler, özellikle de istismar türü gerçekleşmeden önce alınmalıdır. Zira, gerçekleşen istismar, çocukların fizikî, ruhi ve eğitime ilgili gelişmelerini ve topluma uyum sağlamalarını engellemektedir.

Kamu yönetimi, ülkenin geleceğini ve ekonomik dinamizmini oluşturan çocukların sağlığını doğumdan önce başlamak kaydıyla, korumakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, erişkin oluncaya kadar geçen sürede daha da bir önem ve hassasiyet arz etmektedir. Zira, sağlıklı bir çocukluk geçiren erişkinlerin kamuya ve ülkenin ekonomik gelişimine ve güçlenmesine olan katkıları önemli ölçüde artacaktır. Sağlıksız bir ortamda yaşayan ya da istismara uğramış çocuklar erişkin hale geldiklerinde genellikle topluma uyum sağlayamaz ve sürekli problemlili bir hayat yaşarlar. Bu tür bireylerin ortaya çıkarmış oldukları çeşitli problemleri çözmek zorunda kalan kamu yönetimi, kaynaklarını israf etmiş olur. Diğer yandan ülke, bunların yaratacağı katma değerden de yoksun kalır. Böylece, hem üretime katılmayan ya da katılmayan hem de sürekli kamu yönetimine sorun üreten bireyler, kamu yönetimi sisteminin düzenli ve verimli işlenmesini önler. Ve kaynakların boşa harcanmasına neden olur. Bir başka deyişle devlete maliyetleri oldukça yüksektir. İnsan kaynağının devlete maliyetini minimize, katkılarını ise maksimize etmek için kamu yönetimi bütün tedbirleri almak zorundadır.

A. Çocuk İstismarı ve İhmali (Kötü Davranışı) Kavramı

Çocuk istismarı; erişkin bir kimse ile çocuk arasındaki bir iletişim tarzıdır. Bu iletişim saldırganlık, şiddet, düşmanlık veya çocuğun gelişmesi için gerekli olan bedensel, çevresel ve moral desteklerin sağlanmaması şeklindeki eylemleri içerir ve davranış, duyu veya cinsel etkileşim bağlamında gerçekleşen, insanlık dışı bozuk bir iletişimdir (Topçu, 2009, 20). Çocuk ihmal ve istismarı; ebeveynlerin ya da çocuğun bakımından ve eğitiminden sorumlu olanların yaptıkları ya da yapmaları gerekmesine rağmen yapmadıkları, çocuk için uygunsuz veya zararlı davranışlar biçiminde tanımlanır (Yılmaz Irmak, 2008, 11).

Dünya Sağlık Örgütü; çocuğun sağlığını ve fiziksel gelişimini olumsuz yönde etkileyen davranışları istismar olarak kabul etmektedir. Bu davranışlar bir yetişkin, toplum veya ülke yönetimi tarafından bilerek veya bilmeyerek yapılabilir. Bilinçli ya da bilinçsiz yapılması istismar kavramını etkilemez. Çocuklara yönelik kötü muamele; istismar ve ihmal olmak üzere genellikle iki kategoriye ayrılır. Ve çocuk istismar ve ihmal genellikle birlikte oluşur (Hendrikson and Blackman, 2015, 2). Bu nedenle ABD’de yapılan araştırmalarda sorun çocuk kötü muamelesi olarak ele alınmaktadır.

C. Henry Kempe ve meslektaşları tarafından yayınlanan Hırpalanmış Çocuk (The Battered Child) makalesi, literatürde çocuklara yönelik kötü muameleyi (CM) tanıtmıştır. CM pediatriinin her alanını kuşatmıştır. Çocuk hekimleri, çocuk istismarı ve ihmalinin belirlenmesinde önemli bir role sahiptirler. Ve adeta konunun zorunlu gazetecilerdirler (Legano, 2009, 33).

B. Çocuk İstismarı ve İhmali (Kötü Muamelesi) Türleri

Çocukların istismar ve ihmali, tüm yaşam alanlarından ve tüm sosyoekonomik, dinî ve etnik gruplara mensup ailelerde görülür. Çocuklara kötü muamelenin tanımlanabilir tek bir nedeni yoktur; daha ziyade, aileyi etkileyen çoklu kuvvetlerin bir etkileşimi sonucu oluşur. Ebeveynler, çocuklar, aileler ve çevre ile ilgili bazı faktörler genellikle çocuklara yönelik kötü muamele vakaları ile ilişkili olsa da, bu faktörlerin varlığı, istismar durumlarının gelişmesi için tek başına yeterli değildir. Bir başka deyişle, bilinen risk faktörlerinin varlığı her zaman aile içi şiddete yol açmaz ve bir ailede şiddete neden olabilecek faktörler başka bir ailede şiddet ile sonuçlanamaz. Çocuklara kötü muamelenin dört ana türü vardır: fiziksel istismar, cinsel istismar, duygusal istismar ve ihmal (Thomas vd., 2002, 3).

Bir çocuğun fiziksel ya da psikolojik ihtiyaçlarını sürekli aksatmak, muhtemelen çocuğun sağlığında veya gelişmesinde ciddi bir bozulmaya yol açar. Çocuk istismarı insan davranışı ve fillerinden kaynaklanır ve çocuğa zarar verir. Çocuğa karşı yapılan bütün kötü davranışlar istismardır (Topçu, 2009, 31). Çocuk İstismarının türleri genellikle şöyle sınıflandırılır (Sanderson, 2010: 41-42; UNICEF, 2014a: 4; Thomas vd., 2002: 3):

- **Fiziksel İstismar:** Vurma, sarsma, fırlatma, zehirleme, yakma, haşlama, suda boğma, havasız bırakma yollarıyla veya farklı bir yolla bir çocuğa fiziksel zarar vermek. Çocuklara karşı fiziksel şiddet, tüm fiziksel cezaları ve diğer tüm işkence, zalimane, insanlık dışı, aşağılayıcı muamele ya da cezalandırmanın yanı sıra, yetişkinler veya başka çocuklar tarafından fiziksel zorbalık ve zararı içerir.
- **Duygusal İstismar:** Duygusal istismar, ciddi davranışsal, bilişsel, duygusal ya da zihinsel bozukluklara neden olan ya da buna neden olabilecek bir eylem ya da ihmaldir. Bu tür kötü muamele türü bir aile içinde diğer istismar türleriyle bir arada ya da tek başına da ortaya çıkabilir. Bir çocuğa devamlı olarak kötü muamelede bulunmak, çocuğun gelişimi üzerinde ciddi ve kalıcı

olumsuz etkilere yol açar. Çocuğa değersiz ve yetersiz olduğunu, sevilmediğini hissettirmek de duygusal istismardır. Çocuğa yönelik kötü davranışların hepsi, belli bir ölçüde duygusal istismar içerir; ancak duygusal istismar tek başına da gerçekleşebilir. Duygusal istismar; sözlü taciz ve zihinsel istismar olarak da tanımlanır.

▪ **Cinsel İstismar:** Bir çocuğun fuhuş veya pornografi dâhil her türlü cinsel eyleme dâhil olması cinsel istismar olarak adlandırılır. Bir başka deyişle, bir çocuğu zorla veya kandırmak suretiyle cinsel faaliyete katmak, cinsel istismardır. Çocuğun başına ne geldiğinin farkında olup olmaması durumu değiştirmez. Birçok kişi bunun en çok ihmal edilen istismar türü olduğuna inanmaktadır. Cinsel faaliyetler fiziksel temas içerebilir de içermeyebilir de. Cinsel amaçlı çocuk satışı ve zorla evlendirme de cinse istismar kavramına girmektedir. Cinsel faaliyetler, bir çocuğun mağdurdan önemli ölçüde daha büyük olması, güç, tehdit veya diğer baskı araçlarını kullanması durumunda, başka bir çocuk tarafından bir çocuğa karşı işlendiğinde istismar olarak kabul edilir.

▪ **İhmal:** İhmal; ebeveynin ya da bakıcının, çocuk için gerekli olan yeterli gıda, barınma ve giysi temin etmemesi ya da çocuğu fiziksel zarardan ve tehlikelerden korumaması gibi davranışları içerir (Sanderson, 2010, 41). Genel olarak, çocuk ihmali, çocuğun temel fiziksel, duygusal veya eğitsel ihtiyaçlarını karşılamada bir başarısızlık veya bir çocuğu zarardan veya olası zararlardan korumadaki başarısızlık olarak tanımlanabilir. Bir ebeveynin veya bakıcının bir çocuğu denetlemede başarısız olması da bir tür çocuk ihmali. İhmal, çocuklara karşı işlenen en yaygın kötü muamele tipidir ve tüm raporların %78'ini oluşturmaktadır. Bazı eyaletlerde, çocuk ihmali tüm çocuklara yönelik kötü muamele vakalarının %90'ından fazlasını oluşturmaktadır. Çocuk ihmali şunları içerir (Hendrikson and Blackman, 2015: 2): Fiziksel ihmal, yiyecek, barınma veya uygun denetim sağlamadaki başarısızlıktır. Tıbbî ihmal, birçok devlet tarafından bir çocuğa ihtiyaç duyulan tıbbi veya zihinsel sağlık hizmetlerinin sağlanamaması olarak tanımlanmaktadır. Eğitim ihmali, bir ebeveynin veya bakıcının bir çocuğu eğitme veya özel eğitim ihtiyaçları sağlamadaki başarısızlığını içerir. Duygusal ihmal, çocuğun duygusal gereksinimlerine dikkatsizlik veya psikolojik bakım sağlamada başarısızlıktır. Denetim yapılmaması, çocuğun gereksiz yere tehlikeli faaliyetlere veya çevrelere maruz kalmasına yol açar.

ABD, Çocuk İhmal ve İstismarı Danışma Kurulu; Çocuk İstismarını Önleme ve Tedavi Yasası'na (CAPTA) göre; 1)Hukuk (yargı dâhil); 2) psikoloji (çocuk gelişimi dâhil); 3) sosyal hizmetler (çocuk koruma hizmetleri dâhil); 4) sağlık hizmeti sağlayıcıları (çocuk doktorları dâhil) 5) Devlet ve yerel yönetim; 6) özürülülere hizmet veren kuruluşlar; 7) Ergenlere hizmet veren kuruluşlar; 8) öğretmenler; 9) Ebeveyn yardım kuruluşları; 10) ebeveyn grupları; 11) gönüllü gruplar; 12) aile hakları grupları; 13) çocuk hakları savunucuları ve 14) Yerli kabileleri veya kabile örgütleri temsilcilerinden oluşur (CAPTA, 2010, 7).

C.ABD'de Çocuk İstismarı

Çocuk istismarı ve ihmali, toplumun en genç ve en savunmasız üyeleri için geniş kapsamlı sonuçları olan ciddi bir halk sağlığı sorunudur. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki her çocuk, güvenli, istikrarlı, besleyici ilişkiler ve ortamlara sahip olduğunda daha sağlıklıdır. Böylece, sadece kendi kendimize değil, güvenli, istikrarlı, besleyici ilişkilere ve çevrelere sahip olmanın da tüm topluma yararı vardır (Fortson vd., 2016, 36).

Çocuklara karşı yapılan kötü muamele konusundaki kamusal ve politik dikkat, ancak Henry Kempe'in Amerikan Tabip Odası Dergisi'nde 1962 yılında yayınladığı; "**hurpalanmış çocuk sendromu**" makalesiyle başlamıştır (Rapor, 2011, 2).

Çocuk istismarı ve ihmali üzerine yapılan araştırmalar, kötü muamelenin uzun vadeli olumsuz etkileri ve diğer sosyal sorunlar arasındaki bağlantıları ortaya koymaya başladıkça, sağlıkla ilgilenen kamu ve özel kuruluşlar arasındaki bilgi paylaşımı ve işbirliği de giderek artmıştır. Kötü muamelenin çocuklar ve toplum üzerindeki etkisi şaşırtıcı ve bariz bir durumdur. Kötü muamele, çocuklar üzerinde uzun vadeli fiziksel, psikolojik ve davranışsal etkilere yol açabilir (Thomas vd., 2002, 1).

Ulusal Çocuk İstismar ve İhmal Bilgi Sistemi (National Child Abuse and Neglect Data System: NCANDS) kamu yönetiminin çocuk istismarı ve ihmal bilgilerini toplamak ve sunmak için 1988 yılında gönüllü bir ulusal veri toplama ve analiz programı olarak kurulmuştur. Veriler 1991'den beri her yıl toplanmaktadır ve NCANDS şu anda 50 eyalette, Columbia ve Porto Riko Bölgesi'nde çocuk koruma hizmetleri veren kuruluşlardan gelen kötü muamele verilerini toplamaktadır (<https://www.acf.hhs.gov>, 2015, 11).

Çocuk istismar ve ihmali, ABD'nin en ciddi sorunlarından biridir. ABD Sağlık ve İnsan Hizmetleri Departmanı (HHS) içindeki Çocuk ve Aileler İdaresi, bu önemli konuyu birçok açıdan ele almıştır. Çocuk Bürosu, çocuk istismar ve ihmali önleme programlarını geliştirmek için devlet, eyalet ve yerel ajanslarla birlikte çalışarak tüm çocukların güvenliğini ve esenliğini sağlamaya çalışmaktadır. Çocuk Bürosu, bireysel organizasyonların bu konudaki çalışmalarını da fonlarıyla desteklemektedir. 2013 yılı Çocuk Kötü Muamele Raporu, ABD'de Çocuk Koruma Hizmetleri (Child Protective Services: CPS) ajansları tarafından çocuk istismarı ve ihmaliyle ilişkin bilinen ulusal verileri göstermektedir. (US Raporu, 2013, 1).

ABD'de çocuk istismarı önleme çabaları son 30 yılda katlanarak artmıştır. Bu bağlamda; yeni kamu politikaları ve ebeveyn eğitim sınıfları, destek grupları, ev ziyaret programları ve çocuklar için güvenlik eğitimi gibi pek çok tedbir, kamu yönetimi tarafından uygulamaya konulmuştur. Ülkedeki çocuklar ve ailelerle birlikte çalışan profesyonellerin gözlemlediği çocuk istismarına maruz kalma vakalarının sayısını ortaya koyan çalışmalar; alınan önlemlerin ve yapılan çalışmaların bir etkisinin olduğunu göstermiştir (US Raporu, 2011: 2).

ABD Sağlık ve İnsani Hizmetler Bakanlığı'nın 2002 yılı verilerine göre; 2000 yılında, çocuk istismarı ya da ihmali iddialarına ilişkin yaklaşık 2 milyon rapor, çocuklara yönelik koruyucu hizmetler ajansları tarafından soruşturulmuştur. Bunlar, kötü muamele mağduru olduğu iddia edilen ve soruşturmaya sevk edilen 2.7 milyondan fazla çocuğu temsil etmektedir. Bu çocukların yaklaşık 879.000'inin kötü muamele kurbanı oldukları, yani çocuklara yönelik kötü muamelenin raporunu kanıtlayacak ya da gösterecek yeterli kanıt bulunduğu, anlamına gelir. Bu durum, genel nüfusta 18 yaşından küçük 1.000 çocuk başına yaklaşık 12,2 çocuğun kötü muamele mağduru olduğunu kanıtlamıştır. Bu tahmin, 18 yaş altı çocuklar arasında yıllık istismar oranını ifade etmektedir. Bununla birlikte, bir çocuğun kendi çocukluğu boyunca istismar edilme olasılığı daha yüksek olabilir (Thomas vd., 2002, 3).

Cuyahoga County ve Ohio'daki çocukların istismar oranlarına ilişkin yerel verileri inceleyen bir çalışmada, 1998-2000 arasında doğan çocukların yaklaşık %17'sinin, 8 yaşına ulaşmadan önce kötü muameleyle maruz kaldıkları raporlanmıştır. Herhangi bir yaş için en büyük oran (doğumdan bir yaşına kadar) %5'tir. Çocuk mağdurlarının yaklaşık $\frac{2}{3}$ 'si (%62.8) ihmal edilmiş, yaklaşık $\frac{1}{3}$ 'i (%19.3) fiziksel istismara uğramış ve yaklaşık %10'u cinsel istismara maruz kalmıştır. Kötü muamele riski, 4 yaşın altındaki çocuklar için en yüksektir. Dahası, daha önce bir mağduriyet öyküsü olan çocuklar, önceki bir geçmişi olmayan çocuklarla karşılaştırıldığında, tekrar yaşama olasılığı üç kattan fazladır (Thomas vd., 2002, 3).

Ulusal Çocuk İstismarı ve İhmal Veri Sistemi'nden (NCANDS) yapılan 2000 yılı için Yıllık Rapor, 1990-1993 yılları arasında her yıl ulusal çocuk istismarı oranlarının arttığını ve 1999'a kadar her yıl da azaldığını göstermektedir. Mağduriyet oranı 1990'da her 1000 çocuk için 13,4'tür. 1993'te her 1.000 çocuk başına 15.3 ile zirve yapmış ve daha sonra 1999'de 1000'de 11.8'e düşmüştür. Oysa 2000'de 1000'de 12,2'ye yükselmiştir. Bu arada, Ulusal İnsidans Çalışmaları (NIS), 1980'de yapılan ilk NIS çalışmasından 1993'deki en son NIS çalışmasına (NIS-3) kadar geçen sürede, Zarar Standardı kapsamında çocuklara yönelik kötü muamele oranlarının %149 oranında arttığını ortaya koymuştur (Thomas vd., 2002, 3-4). İstismar ve ihmali 2000 yılında yaklaşık 1.200 çocuğun ölümüne yol açmıştır (Thomas vd., 2002, 1).

Umut verici gelişmelere rağmen, çocuk kötü muamelesi bir çocuğun refahı ve sağlıklı gelişimi açısından önemli bir tehdit oluşturmaktadır. 2009'da, kötü muamelenin potansiyel mağduru olarak 3 milyondan fazla çocuk bildirilmiştir. Aşırı yoksulluk içinde olan veya madde bağımlılığı, zihinsel sağlık sorunları veya evde yaşanan kronik problemler yüzünden bakım yapamayan veya bakmak istemeyen (bakıcılarla yaşayan çocuklar da dâhil olmak üzere), en dezavantajlı olan topluluklarda yaşayan çocuklar için özellikle şiddete uğrama riski yüksektir. 2009'da her bin çocuktan günde yaklaşık 4,7'sinin, kötü muamele sonucu öldüğü tespit edilmiştir. Geçmişte olduğu gibi, bu çocukların çoğunluğu (%80'in üzerinde) dört yaşın altındadır. Çocukların kötü muameleyle karşı korunması zorluluğu devam etmektedir (US Raporu, 2011, 2).

Çocuklar, Gençler ve Aileler Yönetimi'nin (Administration of Children, Young and Family:ACYF) 2006 verilerine göre; her yıl 3 milyondan fazla ABD'li çocuk, kötü muamele nedeniyle Çocuk Koruyucu Hizmetler (CPS) tarafından araştırılmaktadır. 2006 yılında, 900.000'den fazla çocuk (her 1000 çocuktan 12,1'i) kötü muamele mağduru olmuştur. Bu vakaların %15'ini fiziksel istismar oluşturmuştur. Amerika Birleşik Devletleri'nde, her gün dört çocuk ölmektedir (Dakil vd., 2012, 556).

2006 yılında rapor edilmiş vakalardan, araştırılmış ve kanıtlanmış olan 380.000 çocuğa ev içi hizmetler verilmiştir (bu sayıya 2006'dan önce CPS'den hizmet almaya devam eden çocuklar dâhil değildir). Rapor edilmiş ve incelenmiş olan ancak CPS tarafından kanıtlanamayan birçok olayın sonucu olarak, daha

büyük sayıdaki çocuğa (yaklaşık 650.000) CPS tarafından ev içi hizmet sağlanmıştır (yine, bu rakama 2006'dan önce hizmet almaya başlayan çocuklar dâhil değildir). Kanıtlanamamış ya da daha asılsız olan vakalara da ev içi hizmetler açık tutulmuştur. Pek çok vaka asılsızdır ve asılsız vakalar daha düşük bir oranda hizmet almaktadır. Ayrıca, vakaları kanıtlanmamış bazı çocukların aslında kötü muameleye maruz kaldıklarını da belirtmek gerekir (Waldfogel, 2009, 197).

CPS hizmetleri çocuk güvenliğinin desteklenmesinde ve gelecekteki kötü muamelenin önlenmesinde neden daha etkili değildir? Araştırma sonuçlarına göre; muhtemelen çoğu ailenin genellikle vaka çalışanları tarafından periyodik ziyaretlerin ötesinde az sayıda hizmet almasıdır. Bir başka olası açıklama ise, hizmetlerin kalitesinde ve niceliğindeki yetersizliktir (Waldfogel, 2009, 199).

50 eyalette ve Columbia (Washington DC.) Bölgesinde bazı uzman ve kurumların çocuklara karşı yapılan kötü muameleleri Çocuk Koruma Hizmetleri (CPS) ajansına bildirmelerini zorunlu kılan çocuk istismarını ihbar etme yasaları bulunmaktadır. Her eyaletin federal yasalar tarafından belirlenen standartlara dayanan, kendilerine has çocuk istismar ve ihmali tanımları vardır (US Raporu, 2013, viii).

NCANDS, çocuk istismarı ve ihmaline ilişkin yıllık verileri toplayan ve analiz eden, federal olarak desteklenen bir kurumdur. 1988'de CAPTA yapılan değişiklikler, ABD Sağlık ve İnsan Hakları Bakanlığı'na ulusal bir veri toplama ve analiz programı kurmasını sağlamıştır. Çocuklar, Gençler ve Aileler İdaresi'ndeki Çocuk Bürosu ile ABD Sağlık ve İnsan Hizmetleri Bakanlığı, 50 eyalet, Columbia Bölgesi ve Porto Riko Eyaleti tarafından gönderilen verileri toplar ve analiz eder. NCANDS'in ilk raporu 1990 yılı verilerine dayanır (US Raporu, 2013, viii).

Çocuk istismar ve ihmali ile ilgili ABD Sağlık ve İnsan Hakları Bakanlığı Çocuk Bürosu tarafından her yıl bir rapor hazırlanmakta ve yayımlanmaktadır. Bilgiler, NCANDS aracılığıyla toplanmaktadır. 2013 yılına ait Rapor, 50 eyalet, Columbia Bölgesi ve Porto Riko Topluluğu tarafından sunulan federal mali yıl verilerine dayanmaktadır. Raporda, eyaletlerin Çocuk Koruma Hizmetleri (CPS) kurumu tarafından bilinen çocuklar ve aileler hakkında en kapsamlı ulusal bilgiler sunulmaktadır. 2013 yılına ait rapordaki temel bulgular şunlardır (US Raporu, 2013, ii):

- 2009'dan 2013'e kadar, toplam mağduriyet oranları gerilemiştir. Oran, her 1,000 çocuktan 9,3 iken, 9,1'e düşmüştür. Tahminen, 2009 yılında 702.000 çocuk mağdurken, bu sayı 2013 yılında 679.000 düşmüştür. Bir başka deyişle, 23.000 daha az mağdur vardır.
- 2009'dan bu yana, CPS'den cevap alan (ilgi gören) çocukların toplam oranı, her 1,000 çocuktan 40,3'ten 42,9'a yükselmiştir. Buna göre, 2009 yılına kıyasla (3,043,000), 2013 yılında (3,188,000) bir CPS yanıtı alan tahmini ilave çocuk sayısı 145.000'dir.
- Ulusal olarak, mağdurların %ü (% 79.5) ihmal edilmiş, %18.0'ı fiziksel istismar, %9.0'i cinsel istismar ve %8.7'si psikolojik olarak kötü muameleye maruz kalmıştır.
- 2013 yılı için, ulusal olarak tahminen 1.520 çocuk, (ulusal nüfusta her 100.000 çocuktan 2.04'ü), istismar ve ihmalden ölmüştür.

2013'te yaklaşık 3.9 milyon çocuk en az bir raporun konusu olmuştur. Çocukların yaklaşık $\frac{1}{6}$ (% 17.5), kötü muameleye maruz kalmıştır. 2013 için 52 eyalette 678.932 çocuğun istismarı ve ihmali mağduru olduğu bildirilmiştir. Mağdur oranı her 1,000 çocuktan 9,1'dir. Kötü muamelenin en trajik sonucu çocuk ölümleridir. Çocuk istismar veya ihmalden 2013 için, 50 eyalette 1.484 ölüm bildirilmiştir. Bu verilere dayanarak, ulusal düzeyde 1,520 çocuğun istismar ve ihmalden öldüğü tahmin edilmiştir. Eldeki verilere göre; çocuk ölümleri üzerine analizler yapılmıştır. Bu analizlere göre (US Raporu, 2013, x):

- Ülke genelinde her 100.000 çocuktan 2.04'ü ölmüştür.
- Tüm çocuk ölümlerinin neredeyse $\frac{3}{4}$ 'ü (% 73.9) 3 yaşından küçüktür.
- Her 100.000 erkek çocuktan 2.36'sı; her 100.000 kız çocuktan 1.77'i istismar ve ihmalden ölmüştür. Erkek çocukların oranı kızlara göre daha yüksektir.
- Çocuk ölümlerinin yüzde 85'inden fazlasını (%86.8) şunlar oluşturmaktadır: Beyaz (% 39.3), Afro-Amerikalı (%33.0) ve Hispanik (%14.5).
- Çocuk ölümlerinden $\frac{4}{5}$ 'de (%78,9) bir veya her iki ebeveyn de birden sorumludur.

Elli iki ülke¹ NCANDS'ye veri göndermiştir. 2014 için yaklaşık 3.2 milyon çocuk en az bir raporun konusu olmuştur. Bu çocukların $\frac{1}{4}$ 'den fazlası (%83.7) tek bir raporun konusu, %12.6'sı iki rapor, %4'ten azı

¹ 50 Eyalet ve Columbia Bölgesi ile Porto Riko Topluluğu: ABD'de şu an 50 eyalet vardır. Bu 50 eyaletin yanı sıra ülkede federal bir bölge olan Columbia Bölgesi bulunur. Washington, DC, Amerika Birleşik Devletleri'nin başkentidir. DC (District of Columbia) Kolumbia Bölgesi'dir. Ülkenin ulusal başkenti olan bu bölge herhangi bir eyalete bağlı değildir. Belediye ile yönetilir ve Columbia Bölgesi bütçesinin kontrol ve idari denetimi Kongre tarafından yapılır. **Porto Riko**; ABD toprağı olsa da eyalet statüsünde sayılmayan

(% 3.7) ise üç veya daha fazla rapora konu olmuştur. Çocukların yaklaşık $\frac{1}{3}$ 'ünün (%17.8), kötü muamele gördüğü doğrulanmış, çocukların geri kalan $\frac{2}{3}$ 'ü ise kötü muamele görmemiştir. 2014 yılında ulusal olarak 702.000 çocuğun istismar ve ihmal mağduru olduğu tahmin edilmiş; her 1,000 çocuktan 9,4'ü mağdur olmuştur. Mağdur nüfus istatistikleri şunları içermektedir (US Raporu, 2014, x):

- Yaşamın ilk yılında mağdurlar, ulusal nüfusta aynı yaşta 1.000 çocuk başına 24.4'te en yüksek mağduriyet oranına sahiptir.
- Mağdurların çoğunluğu beyaz (%44.0), İspanyol (%22.7) ve Afrikalı-Amerikalı (% 21.4) olmak üzere üç ırktan veya etnik kökenlerden oluşuyordu.
- Tek bir raporda mağdurların yüzde 90'ından fazlası (%93,1) kurban olarak bulundu ve birden fazla raporda mağdurların yüzde yediden azı (%6,8) kurban olarak bulundu.

NCANDS'in verilerine göre oluşturulan 2015 Raporu, önemli bilgileri kamuoyu ile paylaşmıştır. Bu rapordaki temel bulgular şunlardır (US Raporu, 2015, u):

- Çocuk Koruma Hizmetleri soruşturma yanıtını alan veya alternatif yanıt alan çocukların (ulusal tahmini 2011'den (3.081.000) 2015'e (3.358.000) %9.0 artmıştır.
- Mağdur sayıları ve oranı son 5 yılda dalgalanmıştır. 2011 yılı mağdurların ulusal tahmini (658 bin) ile 2015 yılında rapor edilen mağdur sayılarının (683 bin) karşılaştırılması %3,8 oranında bir artışa işaret etmektedir.
- Mağdurların $\frac{3}{4}$ 'ü (%75,3) ihmal edilmiş, %17,2'si fiziksel, %8,4'ü ise cinsel istismara maruz kalmıştır.
- 2015 yılı için, 1,670 çocuğun, ulusal olarak, istismar ve ihmalden öldüğü tahmin edilmiştir. Bu durum; ulusal nüfustaki her 100.000 çocuktan 2.25'inin istismar ve ihmalden ölmüş olduğunu göstermektedir.

2015 için, 52 ülke, NCANDS'ye veri göndermiştir. Yaklaşık 3,4 milyon çocuk en az bir raporun konusu olmuştur. Bu çocukların $\frac{1}{4}$ 'inden fazlası (%83.9) sadece bir rapor, % 12.5'i iki rapor, %4'ü (%3.6) üç veya daha fazla rapor konusu olmuştur. Çocukların yaklaşık $\frac{1}{3}$ 'ünün, kötü muamele gördüğü doğrulanmıştır (% 17.3). 2015 yılı için, ulusal olarak 683.000 çocuk istismar ve ihmal mağduru olarak bildirilmiştir. Mağdur oranı nüfusta 1,000 çocuk başına 9,2'dir. Mağdurlarla ilgili istatistikler şunları göstermektedir (US Raporu, 2015, x):

- Yaşamın ilk yılında, ulusal bazda her 1000 çocuktan 24.2'si yüksek mağduriyet yaşamaktadır.
- Mağdurların çoğunluğu beyaz (%43.2), İspanyol (%23.6) ve Afro-Amerikalı (% 21.4) olmak üzere üç ırk veya etnik kökenden oluşmaktadır.
- Mağdurların %90'ından fazlası (%93,3) tek bir raporda kurban olarak yer almıştır. %7'den azı (%6,7) ise birden fazla raporda mağdur olarak kayda geçmiştir.

Çocuk ölümleri, kötü muamelenin en trajik sonucudur. 2015 yılı için, 49 eyalette 1.585 ölüm vakası vardır. Bu verilere dayanarak, ulusal olarak tahminen 1,670 çocuk istismar ve ihmal nedeniyle ölmüştür. Verilerle elde edilen çocuk ölümleri üzerine yapılan analizlere göre (US Raporu, 2015, x):

- Çocuk ölümlerinde ulusal oran 100.000 çocuk başına 2.25'dir.
- Tüm çocuk ölümlerinin neredeyse $\frac{1}{4}$ 'i (%74.8) 3 yaşından küçüktür.
- Çocukların ölüm oranı, her 100.000 erkek çocukta 2.42; her 100.000 kız çocuk için 2.09'dir. Ölüm oranı erkek çocuklarda kız çocuklarına göre daha yüksektir.
- Çocuk ölümlerinin neredeyse %90'ı (%87.4); Beyaz (% 42.3), Afro-Amerikalı (%30.6) ve İspanyol (%14.5)'dir.
- Çocuk ölümlerinin $\frac{1}{3}$ 'de (%77.7) en az bir ebeveyn fail olarak yer almaktadır.

2015 yılı için 51 bir eyalet, 522.476 failin bulunduğunu bildirmiştir. Olgu düzeyinde elde edilen verilere ve failer üzerinden yapılan analizlere göre şunlar söylenebilir (US Raporu, 2015, x):

- Faillerin yüzde %7,0 birden fazla rapora (vakaya) karışmıştır.
- Suçluların %61.5 bir, %21.5'i iki, kalan %17'si de üç veya daha fazla kurbanına kötü muamele etmiştir.

içişlerinde özerk bir bölgedir. Haziran 2017'de yapılan referandumda geçerli oy kullananların %97'si ülkenin ABD'ye katılmasına destek vermiştir. Ancak bu konuda son karar ABD Kongresi'ne aittir. Muhalefetin boykot ettiği referandumda, seçmenlerin yalnızca %23'ünün geçerli oy kullanması tartışma yaratmıştır. Hukuksal bağlayıcılığı da olmayan referandumda sandığa gidenlerin %30'unun da boş veya geçersiz oy kullandığı açıklanmıştır. Tüm Porto Rikolular doğuştan ABD vatandaşı sayılır. ABD ana karasında da sınırlama olmadan yaşama hakları vardır. Ancak Başkanlık seçimlerinde oy kullanamaz, parlamenter düzeyinde Kongre'de de temsil edilmezler. <https://www.bbc.com/turkce/40247544> (ET: 26 Temmuz 2018).

ABD, Yıllık Çocukları İstismar ve İhmal Raporları Çocukları İstismar ve İhmal Edenler?				
	23. Yıllık Rapor 2012 (s.xi)	24. Yıllık Rapor 2013 (s.xi)	25. Yıllık Rapor 2014 (s.ii)	26. Yıllık Rapor 2015 (s.xi)
51 Eyaletin toplam fail sayısı	512.040 (50 eyalet)	515.507	522.945	522.476
Faillerin Kimlikleri	% oranı	% oranı	% oranı	% oranı
18-44 yaş aralığı failler	% 82.2	% 83.0	% 83.2	%83.4
Kadın failler	% 53.5	% 53.9	% 54.1	% 54.1
Erkek failler	% 45.3	% 45.0	% 44.8	%45.0
Bilinmeyen bir cinsiyet	% 1.1	%1.1	% 1.1	% 0.9
Beyaz failler		% 49.3	% 48.8	% 48.7
Afrikalı-Amerikalı		% 20.1	% 20.0	% 20.0
Hispanik failler		% 19.5	% 19.8	% 19.5

İstismar veya İhmalden Ölen Çocuk Sayısı?

	2012 (49 Eyalet)	2013 (50 eyalet)	2014 (50 eyalet)	2015 (49 eyalet)
İstismar ve İhmalden ölen çocuk sayısı	Gerçek: 1.593 Ulusal bazda tahmini: 1.640 çocuk	Gerçek: 1.484 Ulusal bazda tahmin: 1.520 çocuk	Gerçek: 1.546 Ulusal bazda tahmini: 1.580 çocuk	Gerçek:1.585 Ulusal bazda tahmin:1.670
3 Yaşından küçük çocukların oranı (Tüm çocuk ölümleri içinde)	% 70.3	% 73.9	%70.7 (yaklaşık ¾'ü)	%74.8
Çocuk ölümlerinin büyük çoğunluğu:	% 38,3	% 39.3	% 43,0	% 42.3
- Beyaz	% 31,9	% 33.0	% 30,3	% 30.6
- Afrikalı-Amerikalı	% 15,3	Hispanik:	İspanyol: % 15,1	İspanyol: % 14.5
- Latin Kökenli		% 14.5		
Bir ya da iki ebeveynin neden olduğu ölümler	% 80.0 (%ü)	% 78,9	% 79.3 (%ü)	%77.7
-Tek bir raporun konusu olan çocuk			% 83.7	% 83.9
-İki rapor konusu			% 12.6	% 12.5
- Üç ve daha fazla rapor konusu			% 3.7	% 3.6

Çocuğa Yönelik Kötü Muameleyi Rapor Edenler?

	2012 (s.xi) 51 Eyalet	2013 50 Eyalet	2014 50 Eyalet	2015 49 Eyalet
İhmal ve istismara maruz kalan çocuk sayısı (kötü muamele)	678.810	679.000	702.000	683.000
Yasal ve Kolluk Kuvveti Personeli	% 16.7	% 17.5	% 18.1	% 18.2
Eğitim Personeli	% 16.6	% 17.5	% 17.7	% 18.4
Sosyal Hizmetler Personeli	% 11.1	% 11.0	% 11.0	% 10.9
Arkadaş, komşu ve yakınlar dâhil profesyonel olmayanlar	% 18	% 18.6	% 18.6	% 18.2
Diğer Kaynaklar	% 23.3	% 19.8	% 18.7	% 18.3
Tespit edilen ihmal ve istismara uğradıkları tespit edilen (doğrulan) çocukların oranı	%17.7	% 17.8	% 17.8	% 17.3
Mağdur erkek çocukları	% 48.7			
Mağdur kız çocukları	% 50.9			
Bilinmeyen cinsiyet	%1'den azı			
Beyaz mağdurlar	% 44.0	% 44.0	% 44.0	% 43.2
İspanyol (mağdur)	% 21.8	% 22.4	% 22.7	% 23.6
Afrikalı-Amerikalı	% 21.0	% 21.2	% 21.4	% 21.4
En yaygın kötü muamele türleri				
- İhmalkârlıkla sonuçlandı	% 78.3	% 79.5	% 75.0	% 75.3
- Fiziksel istismara uğradı	% 18.3	% 18.0	% 17.0	% 17.2
- Cinsel istismara uğradı	% 9.3	% 9.0	% 8.3	% 8.4

- Psikolojik kötü muamele	-	% 8.7	-	-
---------------------------	---	-------	---	---

ABD, Yıllık Çocukları İstismar ve İhmal Raporları Çocukları İstismar ve İhmal Edenlerin Kimlikleri				
	23. Yıllık Rapor 2012 (s.xıı)	24. Yıllık Rapor 2013 (s.xıı)	25. Yıllık Rapor 2014 (s.ii)	26. Yıllık Rapor 2015 (s.xıı)
51 Eyaletin toplam fail sayısı	512.040 (50 eyalet)	515.507	522.945	522.476
Faillerin kimlikleri	% oranı	% oranı	% oranı	% oranı
18-44 yaş aralığı failler	% 82.2	% 83.0	% 83.2	%83.4
Kadın failler	% 53.5	% 53.9	% 54.1	% 54.1
Erkek failler	% 45.3	% 45.0	% 44.8	%45.0
Bilinmeyen bir cinsiyet	% 1.1	%1.1	% 1.1	% 0.9
Beyaz failler		% 49.3	% 48.8	% 48.7
Afrikalı-Amerikalı		% 20.1	% 20.0	% 20.0
Hispanik failler		% 19.5	% 19.8	% 19.5

Uluslararası düzeyde, cinsel suçlara ait kayıtların en kapsamlı versiyonu ABD'de bulunabilir; burada Ulusal Cinsiyete Karşı Hükümlü Kamu Kayıtları, ebeveynlere, işverenlere ve diğer ilgili sakinlere, cinsel suçluların konum bilgilerini elde etmek için web sitesinin arama aracını kullanmalarına izin verilmektedir. Bu imkân yalnızca kendi bölgelerini değil, yakınlardaki eyaletlerde ve topluluklarda ikamet eden ya da çalışanları da kapsamaktadır. ABD cinsel suçlularının kayıtları, çoğunlukla ayrımcı ve eski hükümlülerin yeniden entegrasyonu üzerindeki zararlı etkileri olduğu gerekçesiyle eleştirilmektedir. Nitekim eski suçlular cezalarını çektikten sonra dahi olsa, mahkûmiyetlerinin niteliği ve toplumsal damgalamaya bağlı olarak (mesela iş piyasasında olduğu gibi) ayrımcı muamelelere maruz kalabilmektedir. ABD'de çocuk suçlularına uygulanan kanunlar gereğince, kayıtlı cinsellik suçlularının nerede yaşayabileceği de belirlenebilir ve kısıtlamalar getirilebilir. Kamunun erişimine açık olan çocuk suçluları kayıt defterinin etkileri, çocuk cinsel suçluları için özellikle zararlıdır ve bazı ABD eyaletleri şu anda bu alandaki politikaları yeniden tartışmaktadır (Scherrer and Ballegooij 2017, 43).

Çocuk koruma hizmetleri, koruyucu bakım ve diğer ev dışı yerleşimler ile aile koruma, rehabilitasyon ve tedavi programları sunan yerel sosyal hizmetler kurumları da çocuk istismarı ve ihmali sonrasında devreye girer. Ayrıca, uzun süreli yaralanma veya travmaya maruz kalan mağdur ailelerden, Yoksul Ailelere Geçici Yardım (Temporary Assistance for Needy Families: TANF)² gibi gelir bakım programları ile ruh sağlığının eyalet ve yerel yönetimler aracılığıyla sağlanan hizmetleri de saymak gerekir (Thomas vd., 2002: 6). Bu bağlamda Ailelere ve Çocuklara Yardım Ofisi (Office of Family Assistance) kurulmuştur. TANF programının dört temel amacı vardır: 1) Çocukların kendi evlerinde bakabilmeleri için ihtiyaç sahibi ailelere yardım sağlamak; 2) İşe hazırlık, çalışma ve evliliği teşvik ederek ihtiyaç sahibi ebeveynlerin bağımlılığını azaltmak; 3) Evlilik dışı gebeliklerin insidansını önlemek ve azaltmak; 4) İki ebeveynli ailelerin oluşumunu ve bakımını teşvik etmek (<https://www.acf.hhs.gov>). Bu bağlamda kâr amacı gütmeyen kuruluşlar, çocuk ölümleri inceleme ekipleri ve çocukların güven fonu organizasyonları da maliyetlere dâhil edilmelidir (Thomas vd., 2002, 6).

D. ABD'de Çocuk İstismarı Risk Faktörleri

Kötü muamelenin kökenleri konusunda çeşitli düşünce yaklaşımları olsa da, çocuklara kötü muamele teorilerinin çoğu, dört temel nedene dayanır; çocuk, aile, topluluk/ grup ve toplum. Çocukların kendilerine uygulanan tacizden sorumlu olmamasına rağmen, belirli çocuk özelliklerinin kötü muamele riskini veya potansiyelini arttırdığı bulunmuştur. Örneğin engelli veya zekâ geriliği olan çocukların istismara uğrama olasılığı daha yüksektir. Kanıtlar ayrıca yaş ve cinsiyetin ihmal ve istismar riskiyle bağlantılı olduğunu göstermektedir. Daha küçük çocuklar ihmal edilmeye daha yatkındır, cinsel istismar

² TANF: Bu yardım programına hak kazanabilmek için başvuru sahibinin, 19 yaşından küçük bir çocuk için sorumluluk almış olması veya hamile olması gerekir. Ayrıca, başvuranın ABD vatandaşı, yasal yabancı veya daimi ikametgâhı olması yanında düşük veya çok düşük geliri olması gerekir. Ve yarı zamanlı istihdam edilmiş (çok düşük bir ücretle çalışıyor olması), işsiz ya da işsiz olmak üzere olması gerekir. Her eyalet ve bölge, sağlayacağı faydalara karar verir. Her eyalet ve bölge, mali yardım ödemeleri veya diğer yardım ve hizmet türlerini almak için yerine getirilmesi gereken belirli uygunluk kriterlerini de belirler. <https://www.benefits.gov/benefits/benefit-details/613> (ET: 9 Ağustos 2018).

riski ise yaşla birlikte artmaktadır. Kız çocuğu ve ergenlerin, cinsel istismara maruz kalma oranları erkeklere nazaran çok daha fazladır (Thomas vd., 2002, 4).

Ailenin önemli özellikleri çocuklara kötü muamele ile bağlantılıdır. Madde bağımlılığı olan ailelerin çocukları, kötüye kullanımı deneyimleme ya da daha yüksek bir kötüye kullanma riski altındadır. Ancak, madde bağımlılığının mevcut olduğu aileleri tanımlamak zordur. Amerika Çocuk Refahı Birliği çocuk istismarı mağdurlarının yaşadığı ailelerin %40 ila 80'inde madde bağımlılığı bulunduğunu tespit etmiştir. Çocukluk çağı cinsel istismarının, yetişkinen çocuklar üzerine fiziksel istismar uygulama riskini artırdığı bulunmuştur. Aile içi şiddet ve ebeveyn eksikliği ya da iletişim becerileri eksikliği de çocuklara yönelik kötü muamele risklerini artırmaktadır. Toplumla ve daha geniş toplumla ilgili faktörler de çocuklara kötü muamele ile bağlantılıdır. Örneğin yoksulluk, ulusal insidans çalışmalarının her birinde kötü muamele, özellikle ihmal ile ilişkilendirilmiştir ve kanıtlanmış güçlü bir belirleyici olduğu bulunmuştur. Şiddet ve işsizlik, çocuklara kötü muamele ile ilişkili olduğu tespit edilen diğer toplum düzeyindeki değişkenlerdir. Ekolojik teoriler; çocuklara yönelik kötü muamelenin dar hukuki tanımları, şiddetin toplumsal kabulü ve ailelerde olmayan görüşlere değer veren politik veya dini görüşler gibi faktörlerin, çocuklara kötü muamele ile ilişkili olabileceğini öne sürmektedir (US, 2004, 2).

Aile Destekleme Ağı tarafından yapılan bir incelemede, çocukları kötü muameleden koruyabilecek faktörler arasında; çocuk, ebeveyn ve aile ile sosyal ve çevresel faktörler yer almaktadır. Çocukları koruyabilen çocuk faktörleri; iyi sağlık, ortalamadan üstünde bir zekâ, hobiler ya da ilgi alanları, iyi akran ilişkileri, kolay mizaç, olumlu tutum, aktif baş etme stili, olumlu benlik saygısı, iyi sosyal beceriler, içsel kontrol ve yardım ve özerklik arasında bir denge arayışıdır. Çocukları koruyabilecek ebeveyn ve aile faktörleri arasında; çocuklarla güvenli bağlantı, çocukluktaki istismar öyküsü ile ebeveyn mutabakatı, İki ebeveynli aileler de dâhil olmak üzere destekleyici aile ortamı, ev kuralları ve çocuğun izlenmesi, geniş aile desteği, yüksek ebeveyn eğitimi, ebeveynlerle istikrarlı ilişki yer almaktadır. Çocukları koruyabilecek sosyal ve çevresel risk faktörleri arasında; orta-yüksek sosyo-ekonomik statü, sağlık ve sosyal hizmetlere erişim, tutarlı ebeveynlik davranışı, yeterli barınma, dini inanca aile katılımı, iyi okullar, aile dışında rol modeli veya rehberlik görevi yapan destekleyici yetişkinler bulunur (US, 2004, 3; Thomas vd., 2002, 5).

ABD'de yılda 600.000'den fazla çocuğa fiziksel istismar uygulandığı bildirilmiştir (Dakil vd., 2012: 555). Çocuk istismarı ve ihmali oldukça yaygındır. Öz-bildirim verileri, 7 çocuktan en az birinin son bir yılda çocuk tacizi ve / veya ihmali yaşadığını göstermektedir. Bununla birlikte, tüm çocuklar aynı oranlarda istismar ve ihmal yaşamazlar. 14-17 yaş arasındaki çocukların ölümcül olmayan istismar ve ihmal yaşama olasılıkları daha fazlayken, küçük çocuklar ölümcül istismar ve ihmal yaşama olasılığı daha yüksektir. İrk ve etnik köken ve aile geliri de çocuğun istismar ve ihmale maruz kalmasını etkileyebilecek faktörlerdir. Çocuk koruma hizmetleri verileri Afro-Amerikalı çocuklar arasında yüksek oranda mağduriyet göstermektedir. Afro-Amerikalı çocuklar, beyaz çocuklara göre neredeyse iki kat fazla oranda istismar ve ihmal yaşamaktadır. Bu farklılıklar genellikle yoksulluğun yanı sıra raporlama ve soruşturmadaki farklılıklar da dâhil olmak üzere çeşitli toplumsal ve bölgesel faktörlere bağlanmaktadır. Düşük sosyoekonomik statüde (SES) olan ailelerde yaşayan çocuklarda, çocuk istismarı ve ihmal oranları, yüksek SES olan ailelerin çocuklarından 5 (beş) kat daha yüksektir. Veri kaynağı, tanımları ve önlemleri ne olursa olsun, çocuk istismarı ve ihmalinin gerçek büyüklüğü muhtemelen küçümsenmekte ve her yaştan, ırktan ve etnik kökenden gelen çocuklar, maksimum sağlık ve yaşam koşullarına ulaşmak için güvenli, istikrarlı ve besleyici ilişkiler ile ortamları hak etmektedir (Fortson vd., 2016, 8).

Risk faktörleri Pek çok risk faktörünün tüm toplumlarda benzer şekilde çalıştığı görülmektedir, ancak daha fazla araştırma gerektiren, kültüre bağlı görünen bazıları vardır. Kötüye kullanma riski ile çocuğun yaşı arasında açık bir ilişki olduğu görünse de, farklı ülkelerdeki farklı yaşlarda fiziksel kötüye kullanım oranları ortaya çıkmaktadır. Bu fenomen daha fazla araştırma gerektirir. Özellikle, çocuk davranışı ile ilgili ebeveyn beklentilerinin kültürler arasında nasıl değiştiğinin ve istismarın ortaya çıkmasında çocuk özelliklerinin oynadığı rolün daha fazla anlaşılması gerekir. Çocuk istismarı stres, sosyal sermaye, sosyal destek, çocuk bakımı, aile içi şiddet ve madde kötüye kullanımı gibi konularda yardımcı olacak genişletilmiş bir ailenin varlığı gibi risk faktörleri veya koruyucu faktörler olarak öne sürülen diğer faktörler de daha fazla araştırmaya ihtiyaç duymaktadır. Sosyal, kültürel ve ekonomik faktörlerin aile yaşamını nasıl etkilediğinin daha iyi anlaşılması gerekir. Bu tür güçlerin, zorlayıcı ve şiddetli davranış kalıpları üretmek için bireysel ve aile faktörleriyle etkileşime girdiğine inanılmaktadır (Krug vd., 2002, 80).

Çocuk istismarı ve ihmali çeşitli risk faktörleri ile ilişkilidir. Çocuk istismarı ve ihmali tehlikeye sokma ve mağduriyet riskleri, birçoğu zaman içinde ve belirli bağlamlarda riski artıracak veya azaltacak etkileşimde bulunan bir dizi bireysel, aile ve çevresel faktörden etkilenir. Mağduriyet için risk faktörleri

arasında, çocuğun yaşı ve bakıcı yükünü artırabilecek özel ihtiyaçlar (örneğin; gelişimsel ve zihinsel engeller, ruh sağlığı sorunları ve kronik fiziksel hastalıklar) bulunmaktadır. Risk faktörleri arasında; yaşı genç ebeveyn, tek ebeveynlik, çok sayıda bağımlı çocuk, düşük ebeveyn geliri, ebeveyn madde bağımlılığı, ebeveyn zihinsel sağlık sorunları, ebeveynlerin istismar veya ihmal tarihi, sosyal izolasyon, aile düzensizliği, ebeveynlik stresi, yakın eşten kaynaklanan şiddet, zayıf ebeveyn-çocuk ilişkileri, toplum şiddeti ve yoğun mahalle dezavantajı (örneğin, yüksek yoksulluk ve konut istikrarsızlığı, yüksek işsizlik oranları) sayılabilir (Fortson vd., 2016, 8).

Her ne kadar risk faktörleri, mağdur olan veya çocuk istismarı ve ihmali konusunda en fazla risk altında olan kişiler hakkında bilgi sağlasa da bunlar, mağdur veya failin kimler olacağını tahmin edemezler. Çocukları istismar veya ihmalden koruyan veya önleyen faktörler koruyucu faktörler olarak bilinir. Destekleyici aile ortamları ve sosyal ağlar sürekli olarak koruyucu faktörler olarak ortaya çıkar; ancak, ebeveyn istihdamı, yeterli barınma, sağlık hizmeti ve sosyal hizmetlere erişim gibi diğer faktörler de çocuk istismarı ve ihmali karşı korunmaya hizmet edebilir. Ne yazık ki, çocuk istismar ve ihmali nasıl ve neden oluştuğuna dair tüm öyküyü tek bir faktörle açıklamak mümkün değildir (Fortson vd., 2016, 8).

Çoğunlukla gelişmiş dünyadan birçok çalışma, çocukların bazı özelliklerinin kötüye kullanım riskini artırdığını ileri sürmektedir (Krug vd., 2002, 66-69):

- **Yaş:** Çocuk istismarı güvenlik açığı - ister fiziksel ister cinsel isterse ihmal yüzünden olsun - kısmen çocuğun yaşına bağlıdır.
- **Cinsiyet:** Çoğu ülkede kız çocukları; bebek ölümü, cinsel istismar, eğitim ve beslenme ihmali ile zorla fuhuş konusunda daha yüksek risk altındadır.
- **Özel Nitelikler:** Prematüre bebekler, ikizler ve engelli çocukların fiziksel istismar ve ihmal riski yükselmektedir.
- **Bakıcı ve Aile Özellikleri:** Araştırmalar, bakım veren kişinin belirli özelliklerinin yanı sıra, aile ortamının özelliklerinin de çocuk istismar ve ihmali etkili olduğunu belirlemiştir.
- **İstismarcının Cinsiyeti:** Suiistimalcilerin erkek ya da kadın olma olasılığının daha yüksek olup olmadığı, kısmen kötüye kullanım türüne bağlıdır. Çin, Şili, Finlandiya, Hindistan ve Birleşik Devletlerde yapılan araştırmalar, kadınların erkeklerden daha fazla fiziksel disiplini kullandıklarını bildirmektedir.
- **Aile Yapısı ve Kaynakları:** Fiziksel istismarı gerçekleştiren ebeveynlerin genç, bekâr, yoksul ve işsiz olma olasılıkları daha yüksektir ve istismarcı olmayan benzerlerinden daha az eğitime sahiptirler. Hem gelişmekte olan hem de sanayileşmiş ülkelerde yoksul, genç, bekâr anneler çocuklarına yönelik şiddet kullanma riski daha yüksek olanlar arasında yer alır. Örneğin, Amerika Birleşik Devletleri'nde bekâr annelerin, iki ebeveynli ailelerdeki annelerden, daha sert ve katı fiziksel disiplin kullanmalarının rapor edilme ihtimali üç kat daha fazladır.
- **Aile Genişliği ve Ev Bileşimi:** Ailenin büyüklüğü de kötüye kullanım riskini artırabilir. Örneğin, Şili'deki ebeveynlerle yapılan bir çalışma, dört veya daha fazla çocuğu olan ailelerin çocuklarına daha az çocuğu olanlardan üç kat daha fazla şiddet uyguladıklarını ortaya koymuştur. Bununla birlikte, her zaman önemli olan ailenin büyüklüğü değildir. Bir dizi ülkedeki veriler, hane halkının aşırı kalabalık olmasının, çocuk istismarı riskini artırdığını göstermektedir. Hane halkı kavramı; sıklıkla aile üyeleri ve diğerlerinin de içeri girip çıktığı değişmeyen aile ortamlarını ifade eder ve özellikle kronik ihmal vakalarında dikkati çeken bir özelliktir.
- **Kişilik ve Davranış Özellikleri:** Pek çok çalışmada çocuk istismarı ve ihmali bir takım kişilik ve davranış özellikleri bağlanmıştır. Çocuklarını istismar etme olasılığı daha yüksek olan ebeveynler; fiziksel olarak düşük öz güvene sahip olma eğilimi, dürtülerini kontrol etmede zayıflık, zihinsel sağlık sorunları ve antisosyal davranış sergileme eğilimi gösterirler. İhmalkâr ebeveynler de aynı sorunların çoğuna sahiptir ve evlilik, çocuk sahibi olma ya da iş arama gibi önemli yaşam olaylarını planlamada zorluk çekebilirler. Bu özelliklere sahip olanların birçoğu, ebeveynlikten ödün vermekte ve bozulmakta olan sosyal ilişkilerini düzlemede, stresle başa çıkmada güçlük ve sosyal destek sistemlerine ulaşmada zorluk çekmektedir.
- **İstismarın İlk Tarihi:** Çalışmalar, çocukken ebeveynlerinden kötü davranış görmüş olanların, kendi çocuklarını istismar etme risklerinin daha yüksek olduğunu göstermektedir. Buradaki ilişki karmaşıktır. Ve bazı araştırmalar istismar eden ebeveynlerin büyük çoğunluğunun aslında istismar edilmemiş olduğunu öne sürmektedir. Ampirik veriler aslında bir ilişki olduğunu öne

sürerken, bu risk faktörünün önemi abartılmış olabilir. Çocuk istismarı ile bağlantılı olan diğer faktörler - genç ebeveyn, yaş, stres, tecrit, evde aşırı kalabalık, madde bağımlılığı ve yoksulluk gibi - daha öngörülebilir.

- **Evde Şiddet:** Yakın eş şiddetine ve onun çocuk istismarı ile olan ilişkisine artan önem verilmektedir. Coğrafi ve kültürel olarak Çin, Kolombiya, Mısır, Hindistan, Meksika, Filipinler, Güney Afrika ve Amerika Birleşik Devletleri gibi ülkelerdeki çalışmalardan elde edilen veriler, bu iki şiddet biçimi arasında güçlü bir ilişki bulmuştur. Hindistan'daki yakın tarihli bir çalışmada, evde aile içi şiddetin ortaya çıkması çocuk istismarı riskini iki katına çıkarmıştır. Çocuk istismarının bilinen mağdurları arasında,%40 veya daha fazlası evde aile içi şiddet olduğunu bildirmiştir. Aslında, ilişki daha da güçlü olabilir; çünkü çocukları korumaya çalışan birçok kurum, ailelerde diğer şiddet biçimlerine ilişkin verileri düzenli olarak toplamaz.
- **Diğer Özellikler:** Ebeveynin stres ve sosyal izolasyonu da çocuk istismarı ve ihmaliyle ilişkilendirilmiştir. İş değişimlerinden, gelir kaybından, sağlık sorunlarından ya da aile ortamının diğer yönlerinden kaynaklanan stresin, evdeki çatışma düzeyini yükseltebileceği ve üyelerinin başa çıkma ya da destek bulma çabalarını artırabileceğine inanılmaktadır. Sosyal destek bulma ihtimali daha iyi olanlar, bilinen diğer risk faktörleri mevcut olsa bile, çocukları istismar etme olasılığı daha az olabilir. Örneğin Arjantin'de yapılan (Buenos Aires) bir vaka-kontrol çalışmasında, tek ebeveynli ailelerde yaşayan çocukların, iki ebeveynli ailelerdeki çocuklardan daha fazla istismar edilme riski altında oldukları tespit edilmiştir. Sosyal desteğe daha iyi erişebilenler arasında kötüye kullanım riski daha düşüktür.
- **Yoksulluk:** Birçok ülkede birçok çalışma yoksulluk ve çocuklara kötü muamele arasında güçlü bir ilişki olduğunu göstermiştir. Yüksek oranda işsizlik ve yoğun yoksulluk yaşayan topluluklarda istismar oranları daha yüksektir. Bu toplumlar aynı zamanda yüksek nüfus devirleri ve aşırı kalabalık konutlar ile karakterize edilir. Araştırmalar kronik yoksulluğun, ebeveyn davranışları ve toplum kaynaklarının bulunabilirliği üzerinde olumsuz etkilere sahip olduğunu göstermiştir. Yüksek düzeyde yoksulluğa sahip olan toplumlar, fiziksel ve sosyal altyapıların bozulmasına ve daha zengin toplumlarda bulunan kaynak ve imkânların daha az olmasına yol açmaktadır.
- **Sosyal Sermaye:** Sosyal sermaye, toplumlar içinde var olan birleşme ve dayanışma derecesini temsil eder. Toplumda daha az "sosyal sermayeye" ya da sosyal yatırıma sahip olan bölgelerde yaşayan çocuklar, daha fazla kötüye kullanma riski taşımakta ve daha çok psikolojik ya da davranışsal sorunlara sahip gibi görünmektedir. Diğer yandan, sosyal ağların ve mahalle bağlantılarının çocukların koruyucusu olduğu gösterilmiştir. Bu durum, yoksulluk, şiddet, madde bağımlılığı ve düşük eğitim düzeyine sahip ebeveynler gibi birçok risk faktörüne sahip çocuklar için bile yüksek düzeydeki sosyal sermaye tarafından korunuyor gibi görünmektedir.
- **Toplumsal Faktörler:** Bir dizi toplumsal faktörün, çocuk ve ailelerin refahı üzerinde önemli etkileri sahip olduğu düşünülmektedir. Aşağıda belirtilen kültürel ve sosyal faktörlerin birçoğu, ebeveynlerin çocuklara bakma yeteneklerini (aile yaşamıyla ilgili stresleri arttırabilir veya azaltabilir ve aileler için mevcut kaynakları) etkileyebilir. Bu faktörler - çoğu ülkede bugüne kadar çocuk istismarı için risk faktörü olarak incelenmemiştir - şunları içerir:
  - Kültürel değerlerin ve ekonomik güçlerin ailelerin karşılaştıkları seçenekleri ve bu güçlere tepkilerini şekillendirmede oynadıkları roller.
  - Cinsiyet ve gelirle ilgili eşitsizlikler; diğer şiddet türlerinde bulunan ve çocuklara kötü muamele ile ilgili olması muhtemel faktörler.
  - Toplumsal cinsiyet rollerini, ebeveyn-çocuk ilişkilerini ve ailenin mahremiyetini çevreleyen kültürel normlar.
  - Çocuk ve aile politikaları; ebeveyn izni, anne istihdamı ve çocuk bakımı düzenlemeleri ile ilgili olanlar.
  - Çocuklarda istismar vakalarının belirlenmesine yardımcı olan, bebekler ve çocuklar için koruyucu sağlık hizmetlerinin niteliği ve kapsamı.
  - Sosyal refah sisteminin gücü; yani, çocuklar ve aileler için bir güvenlik ağı sağlayan destek kaynakları.
  - Sosyal korumanın niteliği, kapsamı ve ceza adalet sisteminin sorumluluğu,

- Daha büyük sosyal çatışmalar ve savaş.

E. ABD'de Çocuk İstismarının Sonuçları

1. Sağlıkla İlgili Sonuçları

Çocuk istismarı ve ihmalinin sağlık ve ekonomik sonuçları çok önemlidir. Çocuk istismarı ve ihmali, olumsuz insanî, toplumsal ve ekonomik etkilerle ilişkilidir (Fortson vd., 2016, 9). Çocuklara karşı yapılan suiistimalin fiziksel, davranışsal ve duygusal tezahürleri; istismarın gerçekleştiği dönemdeki gelişim evresine bağlıdır. İstismarın şiddeti, failin çocukla ilişkisine, istismarın devam ettiği sürenin uzunluğuna ve çocuğun ortamındaki faktörlere bağlı olarak değişir (Krug vd., 2002, 70).

Suiistimal edilen ve ihmal edilen çocuklar, fiziksel rahatsızlıklara (örneğin; kesikler, morluklar, yanıklar, kırık kemikler) ve ayrıca duygusal ve psikolojik problemlere (örneğin, travma sonrası stres, kaygı) maruz kalabilirler. Çocuk istismarı ve ihmali, daha geniş sağlık sonuçlarını, ruh sağlığını, sosyal gelişmeyi ve risk alma davranışını, ergenlik ve yetişkinliğe de etkileyebilir. Güçlü kanıtlar, çocukluk çağındaki şiddetin, HIV, akıl sağlığı sorunları, gecikmiş bilişsel gelişim, üreme sağlığı sorunları, seks ticaretine katılım ve bulaşıcı olmayan hastalıklar da dahil olmak üzere, cinsel yolla bulaşan enfeksiyonları, yaralanma risklerini artırdığını doğrulamaktadır (Fortson vd., 2016, 9).

2006 yılında, fiziksel istismar için 609,000'den fazla ABD'li çocuk CPS'e rapor edilmiştir. 131.000'den fazla çocuk için fiziksel istismar raporu doğrulanmıştır ve 538 çocuk fiziksel istismar sonucu ölmüştür. Fiziksel istismar, bildirilen kötü muamelenin%14'üne, doğrulanmış kötü muamelenin% 15'ine ve kötü muamele ile ilişkili ölümlerin% 48'ine neden olmuştur (Dakil vd., 2012, 558).

Bildirilen fiziksel istismar raporlarının ve doğrulanmış fiziksel istismar raporlarının yaklaşık yarısı erkek iken, fiziksel istismar ölümlerinin yaklaşık% 60'ı erkektir. Doğrulanmış fiziksel istismar raporlarının yaklaşık 1/3'ünün geçmişe yönelik kötü muamele raporları vardır (Dakil vd., 2012, 561).

Fiziksel istismara uğramış 10 çocuktan yaklaşık 1'i belgelenmiş bir davranış sorunu yaşamıştır. Fiziksel istismar raporlarının 1/3'ünde aile içi şiddet kanıtlanmıştır. Tek ebeveynli hane halkları 2006 yılında tüm ABD ailelerinin% 31'ini oluşturmaktadır. Ancak fiziksel kötüye kullanım raporlarının yaklaşık yarısı ve fiziksel istismar raporları ile fiziksel istismar ölümlerinin yaklaşık%60'ı tek ebeveynli evlerde gerçekleşmiştir. ABD'li ailelerin%16'sı 2006 yılında kamu yardımları alırken, doğrulanmış fiziksel istismar raporlarının 1/3'üne yakını ve ölümlerin yarısından azında kamu yardımı alan aileler vardır. Fiziksel istismara uğramış çocukların yaklaşık 1/3'ünün ebeveynleri alkol veya uyuşturucu ya da her ikisini birden kullanmaktadır (Dakil vd., 2012, 562).

Kötü muamele, kırık kemikler, fiziksel yetersizlik, sakatlık ve duygusal bozukluk gibi çocukları üzerinde doğrudan fiziksel etkilere sahiptir; kötü muamele 2000 yılında yaklaşık 1.200 çocuğun ölümüne yol açmıştır. Çocuklara kötü muamelenin, uzun dönemli psikolojik ve hayatta kalanların üzerinde uzun dönemli, zihinsel ve sosyal eksiklikler ile zekâ geriliğini de içeren, psikolojik ve davranışsal etkileri olduğu bilinmektedir. Aynı zamanda öğrenmede zorluk, kabahat ve şiddet içeren suç davranışı riskini de artırmaktadır (Thomas vd., 2002, 5).

Çocuk tacizinin neden olduğu hasta sağlığı, küresel hastalık yükünün önemli bir bölümünü oluşturur. Bazı sağlık sorunları araştırılırken psikiyatrik bozukluklar ve intihar davranışına da son zamanlarda dikkat çekilmiştir. Çocukluk çağında istismar deneyimleriyle ilişkili olan kalp hastalığı, kanser, kronik akciğer hastalığı, irritabl bağırsak sendromu ve fibromiyalji gibi büyük yetişkin hastalık formlarının varlığına dair kanıtlar bulunmaktadır. Bu sonuçları açıklayan mekanizma ise, sigara içme, alkol kullanımı, kötü beslenme ve egzersiz eksikliği gibi davranışsal risk faktörlerinin benimsenmesidir (Krug vd., 2002, 69).

Benzer şekilde, kısa vadeli ve uzun vadeli psikolojik hasarı gösteren birçok çalışma vardır. Bazı çocukların klinik kaygı düzeylerine ulaşmayan birkaç belirtisi vardır ya da klinik düzeydedir ancak genellikle klinik ortamlarda görülen çocuklarda olduğu kadar yüksek değildir. Diğer sağ kalanların depresyon, anksiyete, uyuşturucu kullanımı, saldırganlık, utanma veya kognitif bozukluklar gibi ciddi psikiyatrik belirtileri vardır. Son olarak, bazı çocuklar, travma sonrası stres bozukluğu, majör depresyon, anksiyete bozuklukları ve uyku bozukluklarını içeren psikiyatrik hastalıklar için geçerli olan tam kriterleri ya da belirtileri göstermektedir (Krug vd., 2002, 70).

2. Malî Sonuçları

Çocuk istismar ve ihmalinin hem kısa hem de uzun vadeli mali sonuçları vardır ve hesaplanması tahminlere dayanır. Aynı zamanda sağlam verilere dayalı istatistikî bir analizin özenle yapılmasını da gerekli kılar. Ancak gerçek maliyetler yine de tahmin edilenin üzerinde olabilir. Bu maliyetleri minimize

etmek isteyen ülkelerin, çocuk istismar ve ihmal suçlarının önlenmesi faaliyetlerine çok boyutlu bir biçimde ve planlı olarak eğilmesi gerekir.

Çocuklara yönelik kötü muamelenin, aynı zamanda, çocuk istismarı ve ihmali nedeniyle suçlanan ve mahkûm edilen faillerin soruşturulması, kovuşturulması ve hapsedilmesi için masraflara neden olan, kolluk kuvvetleri ve yargı ve ıslah sistemleri üzerinde de bir etkisi vardır. Yakın zamana kadar, çocuk istismarı ve ihmali ile ilgili maliyetlerin tahminleri, kısa vadeli sonuçlarla sınırlı kalmıştır. Ancak, yeniden yapılanma araştırması, erken mağduriyetin kurbanlar için gelecekteki zorlukları ve genç ve daha sonra yetişkin olarak problemli davranışlara yönelmede, daha yüksek bir eğilime sahip olduklarını açıkça göstermiştir. Diğer yandan düzgün sayıldığında, çocuklara karşı kötü muamelenin gerçek ve uzun vadeli maliyetleri, anı sonuçların maliyet tahminlerine göre katlanarak artmaktadır. (Thomas vd., 2002, 1).

1996 yılında, Amerika Birleşik Devletleri'nde çocuk istismarı ve ihmali ile ilgili maliyetin 12.4 milyar ABD doları olduğu tahmin edilmiştir. Bu rakam gelecekteki kaybolan kazançlar, eğitim maliyetleri ve yetişkin ruh sağlığı hizmetleri için ayrılan ödenekleri de içermektedir (Krug vd., 2002, 70). 2007 yılında ABD'de kötü muamelenin ve kötü muamele ile ilişkili toplam maliyetin 103,8 milyar dolar olduğu tahmin edilmiştir (Dakil vd., 2012, 556). ABD'de 2012 yılında yapılan bir araştırmada ise, 2008 yılındaki çocuk kötü muamelesi vakalarının ömür boyu ekonomik maliyetinin 124 milyar dolar olacağı hesaplanmıştır. Bu çalışmalardan elde edilen bulgular, çocuk kötü muamele vakalarının (fiziksel istismar, cinsel istismar, psikolojik taciz ve ihmal) sosyal ve ekonomik boyutlarını ortaya koymaktadır (UNICEF, 2014, 8; UNICEF, 2014a, 11; Fortson vd., 2016, 9).

Amerika Birleşik Devletleri'nde, 2001 yılında çocuklara yönelik kötü muamele nedeniyle yıllık doğrudan maliyetler (hastaneye yatışlar, kronik sağlık sorunları, zihinsel sağlık hizmetleri, çocuk refahı ve yasal hizmetler) 24,3 milyar dolar olarak tahmin edilmiştir. Ayrıca 2001 yılında, dolaylı maliyetler (özel eğitim, iyileşme için zihinsel ve fiziksel sağlık ihtiyaçları, sonuçta çocuk suçluluğu, üretkenlik kaybı ve sonrasında yetişkin suçluluğu) 69,6 milyar dolar olarak hesaplanmıştır. Diğer bir deyişle, 2001 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde çocuklara yönelik kötü muamelenin toplam maliyeti; 94 milyar dolardır (Kydd, 2003: 39). ABD'deki Ulusal Çocuk İstismarını Önleme Teşkilatı'nın 2001'de bu çalışması, çocuk istismar ve ihmalinin yıllık maliyetlerinin ilk ulusal tahminleridir. Dolaylı ya da uzun vadeli maliyetlerin yanı sıra doğrudan ya da dolaylı suiistimal maliyetlerinin tahminlerini içeren bu analiz, çocuk istismarı ve ihmalinin her gün 258 milyon dolar ya da her yıl yaklaşık 94 milyar dolar olduğunu göstermiştir (Thomas vd., 2002, 6).

2012 yılında, çocuk istismar ve ihmalinin yaygınlık durumunun, Birleşik Devletlerde yıllık 80 milyar doların üzerinde maliyeti olduğunu belirten bir ekonomik analiz yayınlamıştır. Çalışmanın hesaplamaları; istismarın doğrudan maliyetleri (tıbbi tedavi, akıl sağlığı hizmetleri, çocuk refahı sistemi ve kolluk kuvvetleri ile ilgili harcamalar) kadar, dolaylı maliyetlerini de (özel eğitim, erken müdahale hizmetleri, acil durum / geçici konutları, fiziksel ve zihinsel sağlık hizmetleri, çocuk suçluluğu, yetişkin ceza adaleti maliyetleri ve işçi verimliliği kaybı) içermektedir (UNICEF, 2014a, 11).

Çocuklara yönelik kötü muamelenin aynı zamanda, kolluk kuvvetleri ve çocuk istismarı ve ihmalden suçlu bulunan ve suçlanan faillerin soruşturulması, kovuşturulması ve hapsedilmesi için olağanüstü masraflara yol açan yargı ve ıslah sistemleri üzerinde muazzam bir etkisi vardır (Thomas vd., 2002, 5).

Mağdurların hem kısa hem de uzun vadeli bakımı ile ilişkili finansal maliyetler, çocuk istismarı ve ihmali tarafından yaratılan genel yükün önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Tedaviyle ilişkili doğrudan maliyetler, hastaneye ve doktora yapılan ziyaretler ve diğer sağlık hizmetleri, hesaplama dâhildir. Bir dizi dolaylı maliyet, kayıp üretkenlik, engellilik, yaşam kalitesinin düşmesi ve erken ölüm ile ilgilidir. Ayrıca ceza adalet sistemi ve diğer kurumlar tarafından karşılanan maliyetler de vardır (Krug vd., 2002, 70):

- Failleri yakalama ve kovuşturma ile ilgili harcamalar;
- Kötü muamele raporlarını araştırmak ve çocukları istismardan korumak için sosyal refah organizasyonlarına yönelik maliyetler;
- Koruyucu bakım ile ilişkili maliyetler;
- Eğitim sistemine ilişkin maliyetler;
- Devamsızlık ve düşük verimlilikten kaynaklanan istihdam sektörüne yönelik maliyetler.

Önleyici müdahale maliyetlerinin, çocuk istismar ve ihmalinin bireylere, ailelere ve topluma olan kısa ve uzun vadeli maliyetlerinin toplamı tarafından, birçok kez aşılması muhtemeldir (Krug vd., 2002, 70).

Bir başka deyişle önleyici müdahale maliyetleri, kötü muamelenin kısa ve uzun vadeli maliyetlerinin toplamına oranla oldukça düşüktür.

F. İstismar ve İhmali Önleme Temel Çalışmaları

Kötü muamele önleme araştırmalarının tarihsel olarak en yoğunlaştığı 3 temel alan vardır: Evde yapılan ziyaret programları, ebeveyn eğitim programları ve çocuklara yönelik cinsel istismarın önlenmesi için okul temelli programlar. Aşağıda bu alanlarda yapılan araştırma ve değerlendirmelerin çok kısa bir özeti verilmektedir (Thomas vd., 2002, 14-17):

- **Ev Ziyareti Programları:** Ev ziyareti programlarının etkisi üzerine yapılan araştırmalar, göreceli olarak bol miktarda kanıtın bulunduğu bir alandır ve bu kanıtlar, tüm değerlendirmelerde evrensel olarak olumlu olmasa da, ev ziyaretinin etkili bir yaklaşım olabileceğini düşündürmektedir.
- **Ebeveyn Eğitimi:** Bazı araştırmalar ayrıca, çocuklara yönelik riskleri azaltabilen ebeveynler için eğitim sağlayan programların etkisi üzerinde yoğunlaşmıştır. Bununla birlikte, birkaç çalışma olumlu bulgular göstermiştir. Araştırmalar bir bütün olarak ele alındığında, bu programların uzun vadede çocuklara kötü muamele üzerindeki etkisi hakkında çok az şey bilinmektedir.
- **Çocuk Cinsel İstismarının Önlenmesi İçin Okul Temelli Programlar:** Çocuklara yönelik cinsel istismarla ilgili farkındalığı artırmak için tasarlanmış çocuklar ve ebeveynler için programlar, yakın zamanda ve nispeten yoğunlaşmış bir araştırma odağı haline gelen diğer bir alandır. Mevcut araştırmalar, bu tür programların bilgi vermede başarılı olabileceğini düşündürmektedir, ancak bu programların aslında çocuk cinsel istismarını önlediği sonucuna varmak için çok az kanıt bulunmaktadır.

G. ABD Çocuk İstismarını Önleme ve Tedavi Yasası (CAPTA)

Çocuk İstismarını Önleme ve Tedavi Yasası (The Child Abuse Prevention and Treatment Act: (CAPTA), bu alandaki en önemli yasalardan birisidir. Kamu ve özel kuruluşlara yön veren ve yol gösteren prensipler ve bilgiler içermektedir.

Ebeveynlerin çocuklarını seçtikleri şekilde yetiştirmek için Anayasa ile korunan temel bir özgürlüğe sahip oldukları uzun zamandır bilinmektedir. Ebeveyn-çocuk ilişkisine ilişkin yasal çerçeve, Federal tüzüklerin rehberliğinde olduğu gibi ebeveynler, çocuk ve Devlet arasındaki hak ve sorumlulukları dengeler. Bu ebeveyn-çocuk ilişkisi, çocuğun güvenliğini ve esenliğini korumak için ebeveynlerin sorumluluğu dâhil olmak üzere belirli hakları, görevleri ve yükümlülükleri tanımlar. Ancak, ebeveynler bu sorumluluğu yerine getirmekte isteksiz ya da isteksizlerse, Devletin çocuğu zarardan korumak için harekete geçme yetkisi ve yetkisi vardır. Geçtiğimiz birkaç on yıl boyunca, Kongre, ebeveynlerin bunu yapamadıkları veya yapamadıkları durumlarda, çocukların adına hareket etme görevlerini ve yetkilerini destekleyen önemli mevzuat düzenlemelerini onaylamıştır (CAPTA, 2010, 3).

Çocuk İstismarını Önleme ve Tedavi Yasası (CAPTA), çocuk korumasına rehberlik eden kilit mevzuatlardan biridir. CAPTA, ilk başlangıcında, 31 Ocak 1974'te yasalasmıştır. 1978, 1984, 1988, 1992, 1996 ve 2003'te yeniden yetkilendirilmiş ve her bir yetkilendirmeye birlikte, yasanın kapsamını genişleten ve iyileştiren CAPTA'ya değişiklikler yapılmıştır. 2010 yılında CAPTA Yeniden Yetkilendirme Yasasıyla en son 20 Aralık 2010 tarihinde CAPTA'da yeniden düzenlemeler yapılmıştır (CAPTA, 2010, 3).

Söz konusu Yasa Kongre Bulguları başlığı altında bazı ilkeler getirmiş ve bazı bulguları kamuoyuyla paylaşmıştır. ABD'deki durumun ciddiyetini gösteren bu bilgiler, maddeler halinde ve kısaca şöyle sıralanabilir (CAPTA, 2010, 5-6):

- 1- 2008 mali yılında, eyaletlerde çocuk istismarı ve ihmali mağduru olan yaklaşık 772.000 çocuk bulunmuştur.
- 2- Daha fazla çocuk, kötü muameleden başka bir şekilde ihmal edilmekte ve 2008 mali yılında çocuklara yönelik kötü muamele ile ilgili ölümlerin 1/3'üne yakını yalnızca ihmalden kaynaklanmaktadır. Soruşturmalar, 2008 mali yılında kötü muamele mağduru olan çocukların yaklaşık %71'inin ihmal, %16'sı fiziksel istismar, %9'u cinsel istismar, %7'si psikolojik kötü muamele, % 2'si tıbbi ihmal ve %9'u diğer kötü muamele biçimlerinin mağdur olmuştur.
- 3- Çocuk istismarı veya ihmali çocuğun ölümüne yol açabilir. 2008 mali yılında, istismar ve ihmal sonucu ölen çocuk sayısı (koruma hizmetleri tarafından belirlenen) tahminen 1,740'dır. 2008 mali yılında, 1 yaşından küçükler, çocuklara yönelik kötü muamele sonucu ölümlerin %45'ini oluşturmuştur ve çocuklara yönelik kötü muamele sonucu ölümlerin %72'si 4 yaşından küçüktür.

- 4- Bu çocukların ve ailelerinin çoğu yeterli koruma ve tedavi almayı başaramaz. Çocuk istismarı mağdurlarının yaklaşık %37'si 2008 malî yılında soruşturma sonrası hizmet almamıştır.
- 5- Afro-Amerikalı çocuklar, Amerikan Kızılderili çocukları, Alaska yerli çocukları ve çok ırklı ve etnik kökenli çocuklar, en yüksek oranda çocuk istismarı ya da ihmal yaşamaktadır.

Sonuç

Tüm dünyada kamu yönetiminin en büyük ve çözülmesi en zor meselelerinden birisi de çocuk istismar ve ihmal sorunu. Sorun çok yönlü çok boyutlu olup ABD için de temel sorunlardan birisidir. ABD'de çocuk istismarı önleme çabaları son 30 yılda katlanarak artmıştır. Bu artışı önlemek için Kamu yönetimi, yeni kamu politikaları ve ebeveyn eğitim sınıfları, destek grupları, ev ziyaret programları ve çocuklar için güvenlik eğitimi gibi bir dizi tedbiri uygulamaya koymuştur. Bütün bu çalışmalara karşın, çocukların maruz kaldığı istismar ve ihmal vakaları minimize edilememiştir. Ancak verilerden de anlaşılacağı gibi bu vakalar belli bir oranda seyretmektedir. Bir başka deyişle ABD, deki çocuk kötü muamele vakaları belli bir düzeyde seyretmektedir.

İstismar ve ihmal vakalarının izlenmesi ve değerlendirilmesi için güvenilir verilere ihtiyaç duyulmuş ve nedenle de ABD, Ulusal Çocuk İstismar ve İhmal Bilgi Sistemi (National Child Abuse and Neglect Data System: NCANDS) kurulmuştur. NCANDS, çocuk istismarı ve ihmaline ilişkin yıllık verileri toplayan ve analiz eden, federal olarak desteklenen bir kurumdur. NCANDS, verileri ülke genelinde çocuk istismarı ve ihmalindeki eğilimleri belirlemek için kullanılmaktadır. Ayrıca, verilere dayalı planlama çalışmaları da yapılmaktadır. Bu alanda başarılı olabilmek için, verilerin sürekli ve düzenli bir biçimde toplanması ve gözden geçirilmesi önemlidir.

Bu gözden geçirmelerden elde edilen bilgiler, planlama, politika geliştirme, kalite iyileştirme ve sağlık sistemleri geliştirme ve çocuk istismarı ve ihmal için risk azaltma ile önleme programlarının geliştirilmesi ve sürdürülmesi çabalarını desteklenmesi için yerel, eyalet ve federal düzeylerde kullanılmaktadır. Verilerin güncellenmesi ve sürekli izlenmesiyle birlikte eyaletler ve yerel yönetimler düzeyinde işbirliğine gidilebilir ve uyumlu çalışmalar için koordinasyon yapılabilir. Böylece sorunla ilgili daha kapsamlı ve etkili bir önleme çalışması gerçekleştirilebilir.

ABD'de çocuk kötü muamelesinin kamu yönetimine ciddi sorumluluklar yüklemiştir. Bu meselenin kamu yönetimi ve toplum bakımından önemli ölçüde iktisadî ve tıbbî etki ve sonuçları bulunmaktadır. Bu nedenle çocuk istismarının önlenmesi kamu yönetimi bakımından öncelikli bir sorumluluk alanıdır. Diğer yandan kamu kaynaklarının yerinde ve etkili kullanılması kamu yönetiminin en temel sorunlarından birisidir. Bu bakımdan çocuk ihmal ve istismarının önlenmesi için yapılacak çalışmaların maliyeti, her halükarda, vakaların açmış olduğu zararlı sonuçların maliyetinden oldukça düşüktür ABD kamu yönetimi bu bağlamdan hareketle önleme çalışmalarına öncelik vermektedir. Bunun için gerekli yasal düzenlemeleri sürekli güncellemektedir.

ABD toplumsal gelişmelere ve hassasiyetlere bağlı olarak çocuk ihmal ve istismarıyla ilgili yasalarda zaman zaman değişiklik yapmaktadır. Çocuk İstismarı Önleme ve Tedavi Yasası (CAPTA) da birkaç kez değiştirilmiştir. Son değişiklik ise 20 Aralık 2010 tarihinde yapılmıştır. CAPTA, eyaletlere önleme, değerlendirme, soruşturma, kovuşturma ve muamele faaliyetlerinin desteklenmesi için federal finansman ve rehberliği de sağlamaktadır. 50 eyalette ve Columbia (Washington DC.) Bölgesinde bazı uzman ve kurumların çocuklara karşı yapılan kötü muameleleri Çocuk Koruma Hizmetleri (CPS) ajansına bildirmelerini zorunlu kılan çocuk ihmal ve istismarını ihbar etme yasaları bulunmaktadır.

ABD'de istismar ve ihmal 2000 yılında yaklaşık 1.200 çocuğun ölümüne yol açmıştır. 2009'da, ihmal ve istismar mağduru 3 milyondan fazla çocuk bildirilmiştir. 2009'da her bin çocuktan günde yaklaşık 4.7'sinin, kötü muamele sonucu öldüğü tespit edilmiştir. Geçmişte olduğu gibi, bu çocukların büyük bir çoğunluğu (%80'in üzerinde) dört yaşın altındadır. 2013 yılında, tahminen 1.520 çocuk, istismar ve ihmalden ölmüştür. 2015 yılında ise, 1,670 çocuğun, istismar ve ihmalden öldüğü tahmin edilmektedir. Açıkça görüldüğü gibi ABD'de çocukların kötü muameleye karşı korunması zorluluğu devam etmektedir.

Çocukların maruz kaldıkları ihmal ve istismarın çeşitli nedenleri olmakla birlikte ailenin özellikleriyle, bu kötü muameleler arasında bağlantılar tespit edilmiştir. Madde bağımlılığı olan ailelerin çocuklarının, ihmal ve istismara maruz kalma riski daha yüksektir. Amerika Çocuk Refahı Birliği çocuk istismarı mağdurlarının yaşadığı ailelerin %40 ila 80'inde madde bağımlılığı bulunduğunu tespit etmiştir. Aile içi şiddet ve ebeveyn eksikliği ya da iletişim becerileri eksikliği de çocuklara yönelik kötü muamele risklerini artırmaktadır. Aşırı yoksulluk, zihinsel sağlık sorunları veya evde yaşanan kronik problemler

çocukların şiddete maruz kalma riskini artırmaktadır. Ayrıca işsizlik, gelir düşüklüğü, şiddetin toplumsal kabulü ile politik ve dinî görüşler de çocuklara kötü muamele ile ilişkilidir.

Diğer yandan bazı özellikler çocukların istismar ve ihmale uğrama ihtimallerini artırabilmektedir. Bunlar; yaş, cinsiyet, özel nitelikler (engelli...), bakıcı ve aile özellikleri, istismarcının cinsiyeti, aile yapısı, aile genişliği, kişilik ve davranış özellikleri ve evdeki şiddet gibi faktörleri içermektedir. Ayrıca, sosyal sermaye (toplumsal dayanışma derecesi), toplumsal faktörler; kültür, ekonomik güç, cinsiyet ve gelirle ilgili eşitsizlikler, toplumsal cinsiyet rolleri, ebeveyn çocuk ilişkileri, ailenin mahremiyet anlayışı, çocuk ve aile politikaları, sosyal refah sistemi, ceza ya da adalet sistemi, sosyal çatışmalar ve savaşlarda bu bağlamda etkili bir rol oynayabilmektedir.

ABD’de cinsel suçluların konum bilgilerine ulaşabilmek için ilgililerin resmî web sitesinin arama aracını kullanmalarına izin verilmektedir. Bu imkân yalnızca kendi bölgelerini değil, yakınlardaki eyaletlerde ve topluluklarda ikamet eden ya da çalışanları da kapsamaktadır. Ancak bu durum insan haklarına aykırı olduğu gerekçesiyle tartışılmaktadır. ABD’de çocuk suçlularına uygulanan kanunlar gereğince, kayıtlı cinsellik suçlularının nerede yaşayabileceği belirlenebilir ve kısıtlamalar da getirilebilir.

Eldeki verilere göre; her yedi çocuktan en az birinin son bir yılda çocuk tacizi ve / veya ihmali yaşadığını göstermektedir. Bununla birlikte, tüm çocuklar aynı oranlarda istismar ve ihmal yaşamamaktadır. 14-17 yaş arasındaki çocukların ölümcül olmayan istismar ve ihmal yaşama olasılıkları daha fazlayken, küçük çocukların ölümcül istismar ve ihmal yaşama olasılığı daha yüksektir. Irk ve etnik köken ve aile geliri de çocuğun istismar ve ihmale maruz kalmasını etkileyebilecek faktörlerdir. Afro-Amerikalı çocuklar, beyaz çocuklara göre neredeyse iki kat fazla oranda istismar ve ihmal yaşamaktadır. Düşük sosyo-ekonomik statüde olan ailelerde yaşayan çocuklarda, çocuk istismarı ve ihmal oranları, ekonomik statüsü yüksek olan ailelerin çocuklarından 5 (beş) kat fazladır.

Çocuk istismar ve ihmalinin hem kısa hem de uzun vadeli mali sonuçları olup, ancak tahmini olarak hesaplanabilmektedir. 1996 yılında, Amerika Birleşik Devletleri’nde çocuk istismarı ve ihmali ile ilgili maliyetinin 12.4 milyar ABD doları olduğu tahmin edilmiştir. ABD’deki Ulusal Çocuk İstismarını Önleme Teşkilatı’nın 2001’deki çalışması, çocuk istismar ve ihmalinin yıllık maliyetlerinin ilk ulusal tahminleridir. Buna göre, doğrudan, dolaylı, uzun dönemli maliyetleri tahmini olarak hesaplanmıştır ve yapılan bu analize göre; çocuk istismarı ve ihmalinin her gün 258 milyon dolar ya da her yıl yaklaşık 94 milyar dolar maliyeti olduğu belirlenmiştir. 2007 yılında ABD’de kötü muamele toplam maliyetin 103,8 milyar dolar; 2008 yılındaki çocuk kötü muamelesi vakalarının ömür boyu ekonomik maliyetinin 124 milyar dolar olacağı hesaplanmıştır.

2008 malî yılında çocuklara yönelik kötü muamele ile ilgili ölümlerin 1/3’ine yakını yalnızca ihmalden kaynaklanmıştır. 2008 malî yılında kötü muamele mağduru olan çocukların yaklaşık %71’inin ihmal, %16’sı fiziksel istismar, %9’u cinsel istismar, %7’si psikolojik kötü muamele mağduru olduğu tespit edilmiştir. 2008 malî yılında, istismar ve ihmal sonucu ölen çocuk sayısı tahminen 1,740’dır. Ve bir yaşından küçükler, çocuklara yönelik kötü muamele sonucu ölümlerin %45’ini oluşturmaktadır. Kötü muamele sonucu ölümlerin %72’si ise 4 yaşından küçüktür. 2008 malî yılında, eyaletlerde çocuk istismarı ve ihmali mağduru olan yaklaşık 772.000 çocuk bulunmuştur.

Veriler ABD için durumun ciddiyetini ortaya koymaktadır. Toplumsal yapının bozulması çocuk ihmal ve istismarının artışına sebep olmaktadır. Bilhassa aile yapısının parçalanması çocuk kötü muamelelerinde artışa yol açmaktadır. ABD bu alanlarla ilgili gerçekleri tespit edip, çeşitli sosyal, ekonomik, kültürel ve eğitsel önemler almaya devam etmektedir. Ve sorunun tüm toplumun yarımıyla ve tüm paydaşların güç ve iş birliği yapmasıyla çözüleceğinin de farkındadır. Sorunun çözümü o denli kolay olmamakla birlikte, toplum, aile ve ahlaki yapının iyileştirilmesiyle ve güçlendirilmesiyle çözülecek gibi gözükmemektedir.

KAYNAKÇA

- Akyel, Muhammet Ali (2017). *Fransa Çocuk Adalet Sisteminin İdari Yapısı*. Ankara: Adalet Bakanlığı, Mağdur Hakları Daire Başkanlığı Yay.
- Alpaslan, Ahmet Hamdi (2014). Çocukluk Döneminde Cinsel İstismar. *Kocatepe Tıp Dergisi*, Cilt 15, Sayı 2, s.194-201.
- Avrupa Konseyi Çocukların Cinsel Sömürü ve İstismara Karşı Korunması Sözleşmesi*. (13 Aralık 2011).
- Barth, Richard P. (2009). Preventing Child Abuse and Neglect with Parent Training: Evidence and Opportunities. *The Future of Children, Preventing Child Maltreatment*, International Affairs at Princeton University and the Brookings Institution, Volume 19, Number 2, p.95-118.
- Berghan, Selin (2014). Türkiye’de Çocuğa karşı Cinsel Sömürü ve Cinsel İstismar. *Uluslararası Çocuk Merkezi (ICC)*, Hollanda Kraliyeti Ankara Büyükelçiliği, s.1-35.

- Beyazıt, Utku ve Aynur Bütün Ayhan (2015). Türkiye’de Yapılmış Çocuğun Mağdur Olduğu Cinsel İstismar Olgularını Konu Alan Bilimsel Çalışmaların İncelenmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, Number: 31, p. 443-453.
- Binici, Murat (2017). *Kanada Yargı, Mağdur Destek ve Adil Yardım Sistemi*. Ankara: Adalet Bakanlığı Mağdur Hakları Daire Başkanlığı Yay.
- Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi*. Çocuk Haklarına Dair Sözleşme. Unicef Yay., 2004. <http://www.unicefturk.org> (ET: 25 Ocak 2018).
- Bulut, Sefa (2007). Çocuk Cinsel İstismarı Hakkında Bir Derleme. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, Cilt 3, Sayı 28, s.139-156.
- Children’s Bureau (2017). About CAPTA: A Legislative History. U.S. Department of Health and Human Services Administration for Children and Families Administration on Children, Youth and Families Children’s Bureau ACYF/ACF/HHS, Factsheet August, p.1-3. <https://www.childwelfare.gov> (ET: 9 Ağustos 2018)
- Dakil, Suzanner R.-Matthew Cox, Hua Lin and Glenn Flores (2012). Physical Abuse in U.S. Children: Risk Factors and Deficiencies in Referrals to Support Services. *Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma*, Vol. 21, p.555-569.
- Dimitrova-Stull, Anna (2014). *Violence towards children in the EU: Current Situation*. EPRS. European Parliamentary Research Service, Members' Research Service November p.1-24.
- Eğitim-Sen (2015). *Çocuk İhmali ve İstismarı*. Ankara.
- Erdem, Mustafa Ruhan (2013). Lizbon Antlaşması ve Avrupa Ceza Hukuku’nun Geleceği. *Journal of Yaşar University*, Özel Sayı: 8, s.1019-1098.
- Feinstein, Clare and Claire O’Kane (2009). Children’s and Adolescents’ Participation and Protection From Sexual Abuse and Exploitation. *United Nations Children’s Fund (UNICEF)*, Innocenti Research Centre Florence, Italy.
- Fırat, Sunay (2007). İstismara ve İhmale Uğramış Çocukların Tedavi ve Rehabilitasyonu: Bir Yataklı Merkez Modeli. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Adli Tıp Anabilim Dalı, Adana, s.1-149.
- Finkelhor, David (2009). The Prevention of Childhood Sexual Abuse. *The Future of Children-Preventing Child Maltreatment*, International Affairs at Princeton University and the Brookings Institution, Volume 19, Nubmer, p.169-194.
- Fortson, Beverly L., Joanne Klevens, Melissa T. Merrick, Leah K. Gilbert, Sandra P. Alexander (2016). *Preventing Child Abuse and Neglect: A Technical Package for Policy, Norm, and Programmatic Activities*. Division of Violence Prevention National Center for Injury Prevention and Control Centers for Disease Control and Prevention Atlanta, Georgia.
- Gedara, Narmada J. Jayasinghe H. (2016). *Domestic Violence and Children: Raising Awareness of School Personnel Responsibilities*. University of Iceland School of Education. <https://skemman.is/bitstream/1946/26240/1/BA%202016%20Spring%20Narmada%20Jayasinghe.pdf> (ET: 9 Temmuz 2018).
- Hendrikson, Hollie and Kate Blackman (2015). State Policies Addressing Child Abuse and Neglect. *NCLS (National Conference of State Legislatures)*, p.1-8. http://www.ncsl.org/Portals/1/Documents/Health/StatePolicies_ChildAbuse.pdf (ET: 12 Temmuz 2018).
- Hart, Roger (1992). *Children’s Participation: From Tokenism to Citizenship*. UNICEF International Child Development Centre, Florence, Italy.
- Howard, Kimberly S. and Jeanne Brooks-Gunn (2009). The Role of Home-Visiting Programs in Preventing Child Abuse and Neglect, Preventing Child Maltreatment. *The Future of Children, Preventing Child Maltreatment*, International Affairs at Princeton University and the Brookings Institution, Volum 19, Number 2, p.119-146.
- KidsRights Report (2014). *Child Participation- From Rights to Reality*. Amsterdam: KidsRights Foundation.
- Korkmazlar Oral, Ümran- Pınar Engin ve Zeynep Büyükyazıcı (2010). *Türkiye’de Çocuk İstismarı ve Aile İçi Şiddet Araştırması: Özet Rapor*. T.C. Başbakanlık Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Yayın s. 1-42; <http://www.unicef.org.tr/files/bilgimerkezi/doc/cocuk-istismari-raporu-tr.pdf> (ET: 21 Eylül 2017).
- Krug, Etienne G. - Linda L. Dahlberg, James A. Mercy, Anthony B. Zwi and Rafael Lozano (2002). *World Report on Violence and Health*. Geneva: World Health Organization.
- Küçük, Tefvik Sönmez (2015). Bir Ceza Hukuku Yaptırımı Olarak Zorunlu Kastasyonun Anayasa Hukuku Açısından İncelenmesi. *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. XIX, Sayı: 4, s.297-322.
- Küçükkaraca, Nilgün ve Hande Albayrak (2016). Çocuğa Yönelik Cinsel İstismar ve Hegemonik Erkeklik Algısı: Neden Sonuç İlişkisi Üzerine Bir Tartışma. *Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: 9, Sayı: 1, s.85-108.
- Kydd, John W. (2003). Preventing Child Maltreatment: An Integrated, Multisectoral Approach. *Health and Human Rights*, Vol. 6, No. 2, p. 35-63.
- Legano, Lori -Margaret T. McHugh, and Vincent J. Palusci (2009). Child Abuse and Neglect, *Curr Probl Pediatr Adolesc Health Care*, Vol. 9, p.31-34.
- Mamur Işıkcı, Yasemin (2017). Yeni Kamu İşletmeciliği Perspektifinden Çocuk Koruma Hizmetlerinin Yeniden Yapılandırılması. *Akademik Yaklaşımlar Dergisi*, Cilt: 8, Sayı: 1, s.40-64.
- Pinheiro, Paulo Sérgio (2006). *World Report on Violence Against Children*. Designed by the United Nations Publishing Services, UN Geneva (BM Cenevre), https://www.crin.org/en/docs/UNVAC_World_Report_on_Violence_against_Children.pdf (ET: 18 Haziran 2018).
- Pişi, Diğdem (2013). *İstismar ve İhmale Uğrayan Çocukların Psiko-Sosyal Özellikleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Hizmetler Anabilim Dalı, s.1-207.
- Sanderson, Christiane (2010). *Çocuğun Cinsel Eğitimi ve Tacizden Korunma Rehberi*. Çev: Asiye Hekimoğlu Gül ve Filiz Şar, 1. Baskı, İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Sethi, Dinesh, Mark Bellis, Karen Hughes, Ruth Gilbert, Francesco Mitis and Gauden Galea (2013). *European Report on Preventing Child Maltreatment*, World Health Organization, Regional Office for Europe. http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0019/217018/European-Report-on-Preventing-Child-Maltreatment.pdf (ET: 2 Mart 2018).
- Şirin, Memduh Cemil (2016). *Çocuğun Cinsel İstismarı-Ceza Kanunu Maddesi- Raporu, Çocuk Hukuku Bakışıyla Cinsel İstismar*. Rapor No:17. İstanbul: Çocuk Vakfı Çocuk Araştırmaları Merkezi Yay.
- The Child Abuse Prevention and Treatment Act (2010)*. (Including Adoption Opportunities & The Abandoned Infants Assistance Act). <https://www.acf.hhs.gov/sites/default/files/cb/capta2010.pdf> (ET: 2 Ağustos 2018).
- Thomas, David - Christine Leicht, Candy Hughes, Amy Madigan and Kathy Dowell (2002). *Emerging Practices in the Prevention of Child Abuse and Neglect*. Director: Catherine Nolan and Melissa Lim Brodowski. U.S. Department of Health and Human Services

- Administration for Children and Families Administration on Children, Youth and Families Children's Bureau Office on Child Abuse and Neglect https://www.childwelfare.gov/pubPDFs/emerging_practices_report.pdf (ET: 30 Temmuz 2018).
- Tıraşçı, Yaşar ve Süleyman Gören (2007). "Çocuk İstismarı ve İhmalı". *Dicle Tıp Dergisi*, Cilt 34, Sayı 1, s.70-74.
- Topçu, Sedat (2009). *Silinmeyen İzler*. 1. Baskı, Ankara: Phoenix Yay.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi (2014). *Mağdur Hakları İnceleme*. İnsan Hakları İnceleme Komisyonu, Ankara.
- Uğurlu, Zeynep ve İpek Aksoy Gülsen (2014). Çocuk Hakları ve Hukuki Bağlamda Çocuğun İhmal ve İstismardan Korunması. *Uluslararası Sosyal ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, Cilt: 1 Sayı: 1, s. 1-24.
- UNICEF (2014a). *Hidden in Plain Sight: A statistical analysis of violence against children*. (UNICEF), Division of Data, Research and Policy, September, New York, USA.
- UNICEF (2014). *Ending Violence Against: Six Strategies for Action*. September, UNICEF (United Nations Children's Fund) New York, USA. https://www.unicef.org/publications/files/Ending_Violence_Against_Children_Six_strategies_for_action_EN_9_Oct_2014.pdf (18 Haziran 2018).
- U.S. Department of Health and Human Services (2004). Risk and Protective Factors for Child Abuse and Neglect. *Children's Bureau/ACYF*, Washington, DC., p.1-7. www.childwelfare.gov (ET: 30 Temmuz 2018).
- U.S. Department of Health and Human Services (2011). *Child Maltreatment Prevention: Past, Present, and Future*. 2011 Raporu. Administration for Children and Families Administration on Children, Youth and Families Children's Bureau. https://www.chapinhall.org/sites/default/files/publications/cm_prevention.pdf (ET: 19 Ocak 2018).
- U.S. Department of Health & Human Services (2012). *Child Maltreatment*. 23.Yıllık Rapor 2012. Administration for Children and Families Administration on Children, Youth and Families Children's Bureau. <https://www.acf.hhs.gov/sites/default/files/cb/cm2012.pdf> (19 Ocak 2018).
- U.S. Department of Health & Human Services (2013). *Child Maltreatment*. 24. Yıl Raporu 2013. Administration for Children and Families Administration on Children, Youth and Families Children's Bureau. <https://www.acf.hhs.gov/sites/default/files/cb/cm2013.pdf> (ET: 19 Ocak 2018).
- U.S. Department of Health & Human Services (2014). *Child Maltreatment*. 25. Yıl Raporu 2014. Administration for Children and Families Administration on Children, Youth and Families Children's Bureau. <https://www.acf.hhs.gov/sites/default/files/cb/cm2014.pdf> (ET: 19 Ocak 2018).
- U.S. Department of Health & Human Services (2015). *Child Maltreatment*. 26.Yıllık Rapor 2015. Administration for Children and Families Administration on Children, Youth and Families Children's Bureau. <https://www.acf.hhs.gov/sites/default/files/cb/cm2015.pdf> (20 Ocak 2018).
- Yarar, Fulva ve Füsün Yarış (2011). "Birinci Basamakta Çocuk İstismarı ve İhmaline Yaklaşım". *Türkiye Aile Hekimliği Dergisi*, Cilt: 15, Sayı: 4, s.178-183
- Yılmaz İrmak, Türkan (2008). "Çocuk İstismarı ve İhmalinin Yaygınlığı ve Dayanıklılıkla İlişkili Faktörler". Yayınlanmamış Doktora Tezi, *Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Psikoloji Anabilim Dalı, s.1-241.
- Waldfoegel, Jane (2009). Prevention and the Child Protection System. *The Future of Children*, Volume 19, No. 2, p.195-210. <http://www.haberturk.com/gundem/haber/1218043-turkiyenin-cocuga-cinsel-istismar-tablosu> (ET: 3 Ekim 2017). <https://www.acf.hhs.gov/sites/default/files/cb/cm2013.pdf> (ET: 18 Ocak 2018): 24. Yıllık Rapor. <https://www.acf.hhs.gov/sites/default/files/cb/cm2014.pdf> (ET: 19 Ocak 2018): 25. Yıllık Rapor. <https://www.acf.hhs.gov/sites/default/files/cb/cm2015.pdf> (ET: 20 Ocak 2018): 26. Yıllık Rapor. [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2014/542139/EPRS_IDA\(2014\)542139_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2014/542139/EPRS_IDA(2014)542139_EN.pdf) (ET: 2 Mart 2018). http://files.unicef.org/publications/files/Hidden_in_plain_sight_statistical_analysis_EN_3_Sept_2014.pdf (ET: 20 Haziran 2018). <https://kidsrights.org/sites/default/files/inline-files/KidsRights%20Report%20%20Child%20Participation%20v2016.pdf> (ET: 10 Temmuz 2018). <https://cdn2.sph.harvard.edu/wp-content/uploads/sites/13/2014/04/4-Kydd.pdf> (ET: 10 Temmuz 2018). https://futureofchildren.princeton.edu/sites/futureofchildren/files/media/preventing_child_maltreatment_19_02_fulljournal.pdf (ET: 10 Temmuz 2018). <https://www.bbc.com/turkce/40247544> (ET: 26 Temmuz 2018). http://www.who.int/violence_injury_prevention/violence/world_report/en/ (ET: 26 Temmuz 2018). <https://www.childwelfare.gov/pubPDFs/riskprotectivefactors.pdf> (ET: 30 Temmuz 2018). <https://www.acf.hhs.gov/ofa/programs/tanf/about> (ET: 9 Ağustos 2018). <https://www.acf.hhs.gov/ofa/programs/tanf> (ET: 9 Ağustos 2018).